XIX. 252 évf. sz. 1942 november 10 kedd Ára: 12 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZAGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyedévre 8·70 pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Egyhavi törzsfizetést ad a város karácsonyi segélyül tisztviselőinek és alkalmazottainak

A francia gyarmati hadsereg több helyen harcban áll a partraszállt amerikai csapatokkal

Tengeri ütközet Casablancánál — Nyugat-Afrikában is több helyen partraszálltak az amerikaiak — Az északi parton Orant bekerítették — Algirban fegyverszünetet kötöttek

Biztonsági intézkedések Dél-Franciaországban

Vasárnap újabb hadszíntér keletkezett. Amerikai haderők támadták meg Francia-Afrikát és fokozatosan több helyen partraszálltak. A francia gyarmati hadsereg ellenállást tanusít Algirt kivéve, ahol rejtélyes módon néhányórai küzdelem után fegyverszünetet kötöttek, de ez csupán Algir városára terjed ki.

Az amerikai partraszállás által teremtett helyzetben még nem lehet tisztán látni s a beérkezett jelentések is még egyelőre nem nyujtanak tiszta képet. Az már bizonyos, hogy az amerikai támadó akció az egész afrikai francia gyarmatbirodalom ellen irányul. Afrika nyugati partjain elterülő Marokkót is támadás érte. Casablancánál és más helyeken nagy harcok folynak. Pár nap alatt kiderül, hogy a francia gyarmati haderő meg tud-e birkózni a betört ellenséggel. Most már ugyanis Franciaország nak is ellensége az USA, a támadása erőszakos tényével megszakadt a diplomáciai viszony.

Nem lehetetlen, hogy az amerikai akciónak távolabbi céljai is vannak és nem kizárt, hogy Dél-Franciaországban, semmibe véve Franciaország nehéz helyzetét második frontot akarnak teremteni. Ezért történtek biztonsági intézkedések Dél-Franciaországban. Marseille kikötőváros máris riadókészültségben van.

ÍGY KEZDŐDÖTT...

Vasárnap reggel 9 órakor közölték először a francia adóállomások, hogy az USA hadderői hadihajók támogatásával vasárnap hajnalban sorozatos támadásokat intéztek az északafrikai és nyugatafrikai francia gyarmatbirodalom legfontosabb kikötővárosai ellen. A csapatok partraszállása egymásután következett Algir, Oran, Casablanca és Dakar környékén.

Vichyben vasárnap reggel Pétain marsallnál jelentkezett Truck, az amerikai ügyvivő és Roosevelt üzenetét tolmácsolta, aki bejelentette, hogy az angolszász haderő megszállja az északafrikai francia gyarmatokat, „nehogy azok a tengelyhatalmak kezére juthassanak". Pétain azonnal kiadta a minden erővel való védekezést elrendelő parancsát és Rooseveltnek azt válaszolta, hogy tudhatta volna róla, „megtartja szavát". Franciaországot megtámadták, léte és becsülete forog kockán, ezért a francia haderő védekezni fog.

Különösen Algirt támadták nagyobb erőkkel a partraszálló csapatok, amelyeknek főparancsnoka Eisenhower amerikai tábornok, az Angliába rendelt USA hadsereg parancsnoka. Az Észak-Afrikában harcoló légi erők Doolittle tábornok vezénylése alatt állanak. (Doolittle vezette a Tokiót megtámadó amerikai repülőgépeket.)

Laval vasárnap este fogadta az amerikai ügyvivőt és ismertette előtte a francia miniszertanács határozatát, amely szerint az USA és Franciaország között megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok.

AMERIKAI HAJÓRAJ NYOMULT ALGIR KIKÖTŐJÉBE

Vasárnap este 35.000 tonnás csatahajóból, egy cirkálóból és két torpedórombolóból álló amerikai hajóraj érkezett az algiri öbölbe és tartós ágyútűz alá vette a 25 kilométerre Algirtól keletre levő Matifon-fok egy parti ütegét. Ezután a hajóraj Algirtól keletre megközelítette a Saint Eugene külvárost és tüzelt az ottani parti ütegre.

Vasárnap este 18 óra 15 perckor légi támadás érte a várost. Harmine perccel később ismételten bombákat dobtak az ellenséges repülőgépek. E bombatámadás részletei még nem ismeretesek. Este nyolc órakor a város teljes sötétségbe borult. A légi támadás következtében a kikötőnegyedben kigyulladt egy épület, amelynek lángjai messzire elvilágitottak.

Az Algirtól nyugatra levő Duperre erőd helyőrsége súlyos anyagi és emberveszteségek után valószínűleg már 17 órakor feladta a harcot.

ALGIR — NYÍLT VÁROS LETT

Mint a párisi rádió közli, az Algir városában levő francia csapatokat a partraszállott amerikai és angol erőknek a polgári lakosság ellen tanusított kíméletlen magatartása kényszeritette a harc beszüntetésére. A polgári lakosságot ugyanis nem tudták idejében eltávolitani a veszélyeztetett övezetből. A francia katonai hatóságok ezért kénytelenek voltak fegyverszüneti megbeszélésekbe bocsátkozni és Algirt nyilt várossá nyilvánitani.

Egyébként az északafrikai francia csapatok a kapott parancs szerint továbbra is erélyesen ellenállnak a benyomulóknak.

A francia OFI hirszolgálati iroda algiri különjelentése szerint vasárnap este a Darlan tengernagy felhatalmazásával tárgyaló északafrikai főparancsnok és a partraszállt északamerikai csapatok parancsnoka Algir területére megállapodott az ellenségeskedés megszüntetésében. Ez csak azokra a csapatokra vonatkozik, amelyek Algir városát tartják megszállva. A francia csapatok a megállapodás értelmében fegyvereikkel laktanyáikba térnek vissza s ott kell maradniok, ugyanakkor pedig 22 órakor kezdődő hatállyal az amerikaiak veszik át a város védelmét. A polgári rendőrség a fegyverszüneti szerződés értelmében ismét megkezdi működését.

AZ ALGIRI FEGYVERSZÜNETET HÉTFŐN ESTE 10 ÓRAKOR ALÁÍRTÁK

Hétfőn délelőtt 10 órakor Algirban megkötötték a fegyverszünetet. A fegyverszüneti egyezményt a partraszálló amerikai haderők vezénylő tábornoka és Köldz tábornok, a francia 19. hadtest parancsnoka irta alá.

A francia rádió hétfőn reggel közölte, hogy Algir kivételével, ahol fegyverszünet állott be, Észak-Afrika valamennyi pontján ellenállanak az amerikai haderőknek.

A HELYZET VASÁRNAP ESTE

A francia hírszolgálat az esti órákban a következő hivatalos közleményt ismertette. November 8-án este a helyzet Észak-Afrikában a következő:

Marokkóban a Bethouard tábornok által szitott felkelést hamarosan elnyomták, a tábornokot letartóztatták.

Az amerikaiak Saffiban, Agadirban, Mogadorban és Fedhalában partraszálltak. A partraszálló kötelékek elég erősek. Az ellenséget azonban Saffin kivül, ahol a város megszállták, feltartóztattuk.

Casablanca előtt heves tengeri csata zajlott le. A kikötőt súlyos bombázás érte. Tengerészeti veszteségeink komolyak.

Oránban a várostól keletre és nyugatra több helyen szállnak partra ellenséges csapatok és a város teljesen be van kerítve. Ellentámadások vannak folyamatban. Hajóhadunk erélyesen vesz részt a védelemben. Két saját torpedórombolónk és egy őrhajónk harcképtelenné vált. Két ellenséges korvettet elsüllyesztettünk.

Sem Konstantineben, sem Tuniszban nem támadott az ellenség. Csapataink, eltekintve az algirkörnyéki esettől, teljes hűségről tesznek tanubizonyságot, éppen úgy, mint Észak-Afrika lakossága.

HÉTFŐN DÉLELŐTT

érkezett hírek szerint Francia Észak-Afrikában a helyzet a következő: Marokkóban az ellenállást tovább tart és csapatok sok ellentámadást indítottak. A partraszállást mindezideig feltartóztatták.

Casablanca magasságában a tengeri ütközet tovább tart. Algeriában az ellenállás különösen erős Oran övezetében, ahol újabb partraszállások történtek.

Az Algirban kötött fegyverszünetet francia részről Juin tábornok, az északafrikai csapatok főparancsnoka irta alá Darlan felhatalmazásával. Vichyi nyilatkozat szerint a fegyverszünetet a polgári lakosság megkímélése miatt irták alá.

Angol és amerikai hivatalos beismerés szerint egy csapatokkal megrakott szállitóhajót megtorpedóztak. A hajó elsüllyedt.

Az algiri parti ütegek elsüllyesztettek két angol torpedónaszádot. Ugyanesak angol-amerikai közlés szerint elsüllyesztettek egy amerikai rombolót. Ezeken a veszteségeken kívül még fel kell említeni azokat a hajóveszteségeket, amelyről az olasz hadijelentés már megemlékezet és amelyeket a tengely tengeralattjárói és repülőgépei okoztak az angol és amerikai tengeri erőknek.

DARLAN TENGERNAGYRÓL NINCS HIR

Vichyi jelentés szerint semmi hiteles hír sem érkezett Darlan tengernagy sorsáról. Tunisz és Algeria keleti részének — amelyek folytatják az ellenállást — parancsnokságát Carre tábornokra ruházták át. Marokkó és Algeria nyugati részének parancsnoka egészen Oránig *Juin tábornok*, aki *Nogues* tábornoknak, Marokkó főkormányzójának ellenőrzése alatt áll. Tuniszban az angolok és amerikaiak mindezideig sem kísérellek meg támadást. Estava tengernagy mindenesetre felkészült a támadásra és megszervezi a védelmet.

WEYGAND FRANCIA TÁBORNOK

Tunisba érkezett. A tábornok előzően Antibesből, ahol visszavonulása óta tartózkodott, Vichybe utazott és hosszas megbeszélést folytatott Pétain tábornaggyal, valamint Chtell algiri főkormányzóval. Barth tábornok, a tuniszi francia haderők parancsnoka felhívást intézett a csapatokhoz és a lakossághoz, amelyben nyugalomra inti őket és tudatja, hogy meglett minden intézkedést, hogy bármilyen eshetőséggel szembenézhessenek.

MAROKKÓBAN

a legújabb hirek szerint a helyzet a következő:

Port Liatey helyőrségének az ellentámadások során sikerült visszaszoritania az ellenséget a nehbiai parton, amelynek az ellenségtől való megtisztitása most folyik. A helyőrségi csapatok kiszabadították a fogságba esett francia katonákat és újra ellenőrzés alá vették a Port Liauteytől keletre vezető vasútvonalat és közutat. A Meknesztől elindított francia zászlóaljak már Liauteyben vannak Sebutól északra mintegy ezerfőnyi csapatnak sikerült partraszállania. Csapataink elindultak, hogy megütközzenek a partraszállott ellenséges csapatokkal. Mekneszből és Fezből csapaterősítések indultak azoknak az amerikai csapatoknak a visszaverésére, amelyek Fedalannál vannak. A Sahinál partraszállott amerikai csapatokat feltartóztatták.

Agadirban és Mogadorban újabb amerikai csapatok szállottak partra.

Oran körül szórványos harcok folytak. A város körüli amerikai csapatok gyűrűje összébb szorult. Az amerikai csapatok a bombázás után elfoglalták a siriai részt, ezzel szemben Mers el Kebir még mindig a francia csapatok kezében van. Hétfőn a délutáni órákban parti ütegek tüzükkel visszaverték két nagy amerikai hajó közeledését, amelyek a kikötőbe próbáltak bejutni.

HARCOK CASABLANCÁNÁL

Vichyi jelentés szerint Marokkóban hétfőn délelőtt a harckocsikkal rendelkező ellenséges erők elfoglalták a Port Liauteytől 5 km-re fekvő Mehdiát. Délelőtt tiz órakor jelentették, hogy egy amerikai zászlóalj 15 harckocsival feltünt Casablancától 10 kilométerre. Délután egy órakor három, egyenként egy zászlóaljnyi oszlop Felhala felől jövet harckocsikkal megtámadta a várost. A harcok jelenleg Casablancától 7 km-re keletre folynak. A kikötőben elsüllyesztettek néhány amerikai gyorsnaszádot és jelzőhajót. A francia csapatok foglyokat is ejtettek.

TŐKÉS FOTO
PÜSPÖK PALOTA

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

WASHINGTONBAN KIADTÁK A FRANCIA NAGYKÖVET UTLEVELÉT

Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Haye washingtoni francia nagykövetnek kiadták az útlevelét. Az amerikai kormány lefoglalta az Egyesült Államok kikötőiben horgonyzó francia hajókat.

MARSEILLE RIADÓKÉSZÜLTSÉGBEN

Vichyben hivatalosan közölték, hogy Marseille két nap óta riadókészültségben van. A marseillei és környéki csapatok parancsot kaptak, hogy kaszárnyáikban tartózkodjanak. A katonai hatóságok rendeletére a vámtisztviselőket és a Garde Maritime tagjait felfegyverezték.

További hivatalos jelentések arról számolnak be, hogy a földközitengeri francia partok több pontján biztonsági óvóintézkedéseket tettek.

PORTUGÁLIA SEMLEGES MARAD

A lisszaboni lapok Portugália helyzetével kapcsolatban, tekintettel a háború kiterjedésére, megállapítják, hogy Portugália a legnagyobb határozottsággal kész védeni semlegességét s függetlenségét.

NÉMET VÉLEMÉNY

A berlini Wilhelmstrassen hétfőn kijelentették, hogy Franciaország ellenállása az angolok és amerikaiak északafrikai támadásával szemben a tengely rokonszenvével és erkölcsi támogatásával találkoznak. Az eddig befutott jelentésekből láthatóan a franciák Északafrikában ellenállnak és ezzel már is keresztül húzták az amerikaiak és angolok számításait. Itteni politikai körökben elhangzott vélemény szerint rosszul számítottak az angolok és amerikaiak, hogy a partraszállás tényével befolyásolni tudják a francia katona ellenálló készségét. A francia kormány — mindják Berlinben, — világosan elismerte, hogy a francia gyarmatbirodalom elleni támadás mindegy, hogy amerikai vagy angol csapatok hajtják végre, Franciaország fennállását magát veszélyezteti. Franciaországnak gyarmatbirodalmára tényleg szüksége van, hogy megtarthassa nagyhatalmi állását Európában. Nem volt véletlen, hogy a tengelyhatalmak a Franciaországgal kötött fegyverszüneti szerződésben eltekintettek attól, hogy a franciákat a wersaillesi szerződés mintájára hamisan megvádolják és ezzel ürügyül tőlük a gyarmatbirodalmat elvegyék, ellenkezőleg felismerve azt, hogy Franciaország helyzetére menynyire nagyjelentőségű gyarmatbirodalma, a fegyverszüneti szerződésben olyan feltételeket vettek be, amelyek meghagyták Franciaországnak gyarmatbirodalma kihasználását és ugyanakkor lehetőséget biztosítottak annak megvédésére. Franciaországra az angol-amerikai támadással szemben való szembehelyezkedés kényszerítő szükség, ha nem akarja, hogy egyszersmindenkorra kikapcsolódjék az európai nagyhatalmak szférájából.

Női és férfikabát
szövetkülönlegességek
nagy választékban
Kőrösi László cég
Ferenc József út 38.

MÉRTÉKADÓ OLASZ KÖRÖK

állásfoglalását a francia északafrikai helyzettel kapcsolatosan a következőkben foglalják össze: 1. Az az ürügy, hogy az amerikaiak azért voltak kénytelenek csapatokat partra tenni Észak-Afrikában, hogy megőrizzék a tengelyycsapatok támadásától, teljesen gyerekes és arcátlan kitalálás. 2. Katonai szempontból meg lehet állapítani, hogy az amerikaiak nem mertek csapatokat szállítani Tuniszba és óvakodtak tőle, hogy a tengely légi- és tengeri erőinek hatósugarába kerüljenek. Az északafrikai hadiesemények amelyekkel-e háború új felállítása kezdődik, azt bizonyítják, hogy ennek a háborúnak a Földközi tenger a középpontja. 3. Az egyiptomi, algiri és marokkói akciók, valamint az észak olaszországi városok elleni légitámadások azt mutatják hogy az ellenség lélektani és propagandisztikus hatásokat akar elérni az olasz népnél. Ezek a kísérletek azonban nincsenek hatással az olasz nép nyugalmára és győzelmi akaratára, valamint a tengelycsapatok közötti szolidaritásra. 4. Minthogy az angolok és amerikaiak belátták, hogy Európában nem tudnak második arcvonalat létesíteni most Afrikában a második arcvonal egyik pótlékát akarják megteremteni. Ez azonban nem fogja könnyíteni az oroszok helyzetét, legfeljebb az angolszászok, nevezetesen az angol imperializmus céljait szolgálja. 5. Jogi és erkölcsi szempontból a nemzetközi jog legelemibb szabályainak megsértésével állunk szemben. Roosevelt, amikor megtámadja a francia gyarmatbirodalom területét és ezzel megsérti, hogy egy nem hadviselő állam jogát, felszólítja a francia népet arra, hogy sértse meg a tengelyhatalmakkal kötött fegyverszünetet, tevőlegesen támogatja azokat a hadműveleteket, amelyek végeredményben a tengelyhatalmak ellen irányulnak A nemzetközi jognak-e megsértése kötelességévé teszi a francia kormánynak, hogy visszautasítsa Roosevelt érvelését, amely súlyosan sérti Franciaország becsületét, jogait és érdekeit. Roosevelt lelkiismeretét e támadás folytán újabb súlyos felelősség terheli.

DE BRINON KIJELENTÉSEI

Mint Párisból jelentik, a párisi német nagykövetségen összehívták az olasz, német, valamint a háromhatalmi egyezmény többi nemzeteinek ujságíróit és tájékoztatták őket az északafrikai helyzetről. Jelen volt a sajtóértekezleten de Brinon nagykövet is és a vichyi kormány nevében bejelentette, hogy Franciaország megszüntette a diplomáciai kapcsolatokat az Egyesült Államokkal. Hangsúlyozta, hogy Franciaország védekezni fog a támadás ellen minden rendelkezésére álló eszközzel. Franciaország erőforrásai elég csekélyek — mondotta —, Franciaország elfogad minden segítséget, amelyet mások neki nyujtanak. A hadihelyzetet ismertetve megállapította de Brinon, hogy az Észak-Afrikában állomásozó francia hadihajók résztvesznek a harcokban. A Jeannt d'Arc csatahajót találat érte. A légi erő veszteségeket szenvedett.

ANGOL CSAPATOK INDULTAK KIEGÉSZITÉSÜL

A Times jelentése szerint azok a brit hadosztályok, amelyekkel az Észak-Afrikában partraszállt csapatokat kiegészítik, még útban vannak. Lehetségesnek tartja a lap, hogy ezeket a csapatokat a tervtől eltérően nem az amerikaiak erősítésére fogják felhasználni, hanem újabb pontok megszállására.

LEGUJABB

Vichyből jelentik éjfélkor:

A délelőtt terjesztett hírekkel ellentétben Algirban még nem írtak alá fegyverszüneti egyezményt. Juin tábornok és az amerikai hatóságok között azonban tárgyalások folynak a fegyverszünet aláírásáról.

Algir város bombázásának 15 halottja és mintegy ötven sebesültje van. A város szárazföldről, tengerről és levegőből történt bombázása következtében nem keletkeztek jelentősebb károk. Néhány ház elpusztult, vagy pedig megrongálódott.

Stemple Emánul algiri prefektus felhívást intézett Algir lakosságához, melyben bejelentette hogy a francia katonai hatóságok között kötött egyezmény értelmében rendőri jogkört ismét a polgári hatóságokra ruházták át. Tilos mindenfajta tüntetés és csoportosulás. A felhívás a következőképen fejeződik be. Éljen a tábornagy, éljen Franciaország

Német hadijelentés

Berlin, november 9. A Führer főhadiszálásáról jelentik a Német Távirati Irodának, a védőerő főparancsnoksága közli: Tuapsze környékén német és román csapatok helyi támadásai kivetették az ellenséget állásaiból. Elkeseredett harcokban bekerítettek és megsemmisítettek egy harci csoportot, egy másik helyen pedig elfoglaltak erősen megszállt támaszpontot. Algirtól keletre támadásunk az erős ellenséges ellentámadások visszaverésével újabb teret nyert. A Don alsó folyása mentén a német és román légi haderők folytatták támadásaikat ellenséges tábori lálások és csapatszállítások ellen. Az olasz csapatok meghiúsítottak egy átkelő kísérletet. A középső arcvonalon légi támadással ismételten megszakítottuk a szovjet utánpótlási vonalakat. A Leningrád ellátását biztosító ellenséges hajózás elleni harcban a légi haderő a Ladoga-tavon három kisebb hajót elsüllyesztett.

Marsa Matruh környékén német csatarepülők több brit páncélost semmisítettek meg és ellenséges gépkocsioszlopokat romboltak szét. Egy német kötelék, amely Racke vezérőrnagy parancsnoksága alatt állt és átmenetileg el volt vágva a többi erőktől, háromnapos harcban súlyos veszteségekett okozott az ellenségnek és nagyszámú gépkocsit zsákmányolt, majd gépkocsikba szállva ismét csatlakozott a főerőkhöz. A német és olasz harci repülőgépkötelékek november 6-ika óta éjjel-nappal támadták Algirtól északra levő vizeken az amerikai és brit hadi- és szállítóhajókat. Az eddigi jelentések szerint nehéz bombákkal hat hadihajót és négy kereskedelmi hajót találtak el. A Földközi-tenger nyugati részén egy német tengeralattjáró torpedóval eltalált egy Leander-osztályhoz tartozó brit cirkálót. Német vadászrepülők a csatorna partjai mentén vasárnap saját veszteség nélkül egy vegyes angol kötelékből 12 repülőgépet lőttek ki, amelyek között kettő négymotoros bombázó volt. Hét repülőgépet vesztett az ellenség zavaró berepülései során a francia vizeken és a német öböl felett. Mint külön jelentésben már közölték, a német tengeralattjárók újabb sikereket értek el biztosított hajókaravánok és magános hajók elleni harcokban. Tengeralattjárók az Atlanti-óceán északi felében, a Karibi-tengeren, Trinidat közelében, a Guinei öbölben és Fokváros vizein 16 ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el, összesen 103.000 tonnatartalommal. Két hajót megtorpedóztak és súlyosan megrongáltak. Több elsüllyesztett hajórakomány az amerikai csapatok afrikai utánpótlási anyagával volt megrakva, amely repülőgépalkatrészekből, lőszerből és hadianyagból állott. (MTI.)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás 897. közleménye: Ellenséges páncélos osztagok eredménytelenül megkísérelték, hogy megzavarják az egyiptomi sivatag parti széle mentén visszavonuló tengelycsapatok hadmozdulatait.

Az egyik bekerített csoportnak háromnapi harc után sikerült csatlakoznia az olasz-német haderő zöméhez. Az olasz és német légialakulatok hathatósan támogatják a szárazföldi csapatok hadműveleteit és akadályozzák az ellenséges légierő tevékenységét. Vadászgépeink két angol repülőgépet lelőttek.

A szombatról vasárnapra virradó éjjel Genova ellen intézett légitámadások következtében a polgári lakosság köréből *összesen 23 ember halt meg és 88 megsebesült.* Az ellenség ugyanakkor biztos tudomás szerint 5 repülőgépet vesztett.

Egy ellenséges gép az Agrigentóban fekvő *Cammarata vidékén zuhant le; legénységének két tagja szörnyethalt. A harmadik foglyul esett.*

Az algiri partoknál működő nagyobb angol-amerikai hajókaravánt a tengely repülőgépei és tengeralttjárói megtámadták. — Több hadihajót találat ért; egy cirkáló elsüllyedt. (MTI)

Francia jelentés

Algir, nov. 9. (OFI) Vasárnap este 35 ezer tonnás páncéloshajóból, egy cirkálóból és két torpedó rombolóból álló amerikai hajóraj érkezett az algiri kikötőbe s tartós ágyútűz alá vette a 25 kilométerre Algirtól keletre levő Matifou-fok egy parti ütegét. Ezután a hajóraj Algirtól keletre megközelítette a Saint-Eugene külvárost és tüzelt az ottani parti ütegekre. Vasárnap este 18 óra 15 perckor légitámadás érte a várost. Harminc perccel később ismételten bombákat dobtak az ellenséges repülőgépek. A bombatámadás részletei még nem ismeretesek. Este nyolc órakor a város teljes sötétségbe borult. A légitámadások következtében a kikötőben kigyulladt egy épület, amelynek lángjai messzire elvilágítottak. Algirtól nyugatra levő Duperre erőd helyőrsége súlyos anyagi és emberveszteségek után valószínűleg már 17 órakor feladta a harcot. (MTI).

A németek vesztesége eddig 350.000 halott

München, nov. 9. A Führer beszédében közölte, hogy e háború halottainak száma alig éri el a háromszázötvenezret.

RÖVID TÁVIRATOK

Róma, nov. 9. (Bud. Tud.) Mától kezdve Olaszország egész területén este 18 órakor kezdődik az elsötétítés és reggel 6-ig tart.

*

Bern, nov. 9. (NTI) A svájci hadseregfőparancsnok azonnali hatállyal elrendelte, hogy 22 óra helyett 20 órakor kezdődjék az elsötétítés. (MTI)

*

Bern, nov. 9. (Stefani.) Egy angol repülőgép gépfegyvertűzzel támadt Arbedo község ellen, amely a Tessini tartományban van. Több golyót találtak az úton és házakba. A gépfegyvergolyók némi kárt okoztak. (MTI)

*

Helsinki, nov. 9. (NTI) Vasárnap egyetlenegy ellenséges repülőgép nagy magasságból két bombát dobott Helsinkire. A bombák épp egy embercsoportot találtak el, amely moziból hazatérve, nem tudott idejében óvóhelyre menekülni. A bombák 45 személyt megöltek, köztük 17, 8—17 éves gyermeket és 13 asszonyt. Az áldozatok között van Björklung finn tábori püspök felesége is. Százhuszan megsebesültek (MTI)

——oOo——

Nem fontos, de érdekes

INDIA DÉLI RÉSZÉN

van a mysorei állam, lakóinak a száma kétszer akkora, mint Svájcé. Ez az indus mintaállam. Itt vannak iskolák, villanyvilágítás, öntözőművek, szép utcák, mindenütt rend van, sőt a falvak is elég tiszták. A leányoknak nincsen eltiltva, hogy egyetemi tanulmányokat folytassanak, sokszor előfordul, hogy jómódú parasztemberek, akik írniolvasni nem tudnak, egyetemet végzett nőt vesznek el feleségül. Az állam prosperitása a maharadzsának és nagyrészben Sir Mirza Ismail miniszterelnöknek az érdeme. A maharadzsát szentnek tartják, húst nem eszik, erősen visszavonult életet él, aszkéta s remetéhez hasonlít. Minden weekendjét imátkozással és meditációval tölti. Ő az egyetlen maharadzsa, aki a civillistát a magánvagyonától különválasztotta.

A LEGÉRDEKESEBB MAHARADZSA

a bikámi, aki a legbüszkébb, szinte királyi magatartást tanusít. Ma hatvankét éves és ötven éve uralkodik. Személyes ügyességével érte el, hogy a tizenhét ágyúlövéses államból huszonegy ágyúlövéses államot teremtett. Olyan gőgös, hogy az angol kormányzó sem szakíthatja félbe szavait. Szintén híve a federativ gondolatnak, azonban azt, amit az angolok kidolgoztak részére, nem fogadta el. Neki van a legnagyobb háreme, amelyet nagyon szigorúan őriztet. Feleségei szigorú elzártságban élnek. — A háremépületben még idegen nem járt, sőt, amikor az indiai alkirály meglátogatta, akkor sem mutatta be a feleségeit.

——oOo——

Libát lopott, statáriális bíróság elé kerül

Hódmezővásárhely, nov 9. Benkő Teréz kispesti illetőségű leány a vasárnapra virradó éjszaka behatolt Nyiri Sándorné udvarára és onnan ellopott egy libát. A rendőrség letartóztatta és hétfőn délután a szegedi ügyészségre kísérte. Minthogy a tolvajlás elsötétítés alatt történt, *rögtönítélő bíróság elé kerül*

Vígszínház mozgó
Ma 5 és 7 órakor utoljára a legszebb és legmeghatóbb szerelmi regény:
Asszonyszív
Főesz.: Zarah Leander, Viktor Staal, Paul Hörbiger.

Hungária Filmszínház
Wallace Beery, John Boles, Barbara Stanwyck izgalmas kalandordrámája:
Garcia futárja
Világhíradó!
Előadások: 5 és 7 órakor.

Apolló filmszínház
MURÁTI LILI—PÁGER ANTAL a főszerepben
Házasság
A mai modern társadalom tükre.
Következő műsorunk:
A HALÁLOS CSÓK
Karády Katalin a főszerepben.

Hitler bejelentette, hogy az elutasított békeajánlatok után több békeajánlatot nem tesz

„Ellenfeleink olyan választ kapnak, hogy se nem látnak, sem nem hallanak majd" — mondotta

München, november 9. Hitler **vezér és kancellár Münchenben az 1923-as régi harcosok, birodalmi vezetők, körzetvezetők jelenlétében nagy beszédet mondott.**

Kijelentette többek között, hogy **nincs még egy nép, amelynek annyi sikere lett volna, mint a német népnek. A történelemben páratlanul áll mindaz a csodálatos eredmény, amelyet az egész világgal szemben a legutóbbi három esztendőben elértek — mondotta.**

Saját otthonunkat akarjuk megvédelmezni. Azért harcolunk olyan messze, hogy a háborút a lehető legtávolabb tartsuk határainktól. Ellenfeleink ugyanazok, mint az első világháborúban és mögöttük is ugyanaz az erő áll: a nemzetközi zsidóság. Nem véletlen, hogy ugyanaz az állam, amely az első világháborúban azt hitte, hogy Németországot hazug propagandaáradattal romba döntheti, most ismét előtérbe dob egy embert, ugyanazzal a feladattal. Akkor Wilsonnak hívták, ma Rooseveltnek. **Az akkori Németország áldozata lett ennek a támadásnak, de ellenfeleinknek óriási tévedése az, ha azt hiszik, hogy ugyanez megismétlődhetik.** Alighogy végeztünk a zsidók, kapitalisták és bolsevisták összeesküvésével Németországban és a másik világ megkezdte az újabb bekerítést. A világháború előtt a császárt akarták bekeríteni, most pedig engem. De egy különbség van az akkori császár és én közöttem: az akkori Németország önmaga teljesen szétesett, a császár pedig olyan ember volt, aki ezekkel az ellenfelekkel szemben nem tudott erős lenni. Bennem azonban olyan ellenfélre találtak, aki nem ismeri azt a szót: kapituláció.

Az angolok azt mondják: mi még egyetlen háborút sem vesztettünk. Azonban mégis sok háborút vesztettek, de minden háborút az utolsó szövetségesükig végigharcoltak. Ez különbözteti meg Anglia hadvezetését a miénktől. Ellenségeink ostobák, ha azt hiszik, hogy Németországot valaha is porbatiporhatják.

Tudom nagyon jól, a harc nehéz lesz és talán éppen ez a különbség köztem és — mondjuk — Churchill között. **1940-ben nyujtottam utoljára békére kezemet — visszautasították. Mi nem jövünk többé békeajánlattal, most már csak a harc marad hátra.**

Az egyik birodalmi gyűlésen kijelentettem: ha a zsidóság azt hiszi, hogy az európai faj kiirtására nemzetközi háborút vezethet, úgy az az európai zsidóság kiirtásával fog végződni. Ez a hullám el fog terjedni Európa határain túl az egész világon. Mi, nemzeti szocialisták, gondoskodunk erről.

Emlékeztetett ezután a Führer a szovjet harctéren elért eredményekre, majd ezt mondotta: ha már most az ellenség úgy tesz, mintha támadni akarna, nem higyjék, hogy én megelőzni akarom. És ha azt mondják ma, hogy előnyomulnak a sivatagban, ezután visszavonulnak. **A döntő ebben a háborúban az, ki adja a végső ütést és azok mi leszünk.**

Ugyanígy van ez a termeléssel is. Ők állítólag mind gyorsabban és jobban gyártanak mint mi. Ha az amerikaiak azt mondják, hogy ennyi és ennyi hadihajót készítenek évente, mi is ugyanezt mondjuk. Mi is ugyanennyit építünk, csak éppen használhatóbb hajókat, mint ők. Tengeralattjáróink száma jóval felülhaladja a világháborúban előállított tengeralattjáróink számát. És még további és jobb fegyvereket gyártunk. Ha azt mondják, hogy új fegyverünk van, nem tudják, hogy mi már régen nem tartunk-e jobbakat a kezünkben. **Érthető, hogy ilyen küzdelemben nem lehet minden héten újabb sikereket aratni.** Az a fontos, hogy következetesen olyan állásokba jutunk, amelyekből az ellenséget legyőzhetjük és hogy ezeket meg is tartjuk. Ami egyszer a kezünkben van, oda senki sem kerül be. A legnagyobb bizalommal nézek a jövő elé.

Miután az elmult telet kiállottuk, ma egészen másképen látom a jövőt. Ha ez a tél épp olyan nehéz is lesz, mint a legutóbbi, ami a mult télen megtörtént, ezuttal nem fog megtörténni. Bárhol is legyenek a harcok, mindig tudni fogunk védekezni és támadni. Egy pillanatig sem kételkedem abban, hogy zászlóink végeredményben győztesen kerülnek ki a harcból.

Ha Roosevelt megtámadja Északafrikát azzal a megjegyzéssel, hogy védelmébe kell vennie, Németországgal és Olaszországgal szemben, erre a hazug szólamra kár is szót vesztegetni. A döntő és utolsó szót nem Roosevelt fogja kimondani.

Mint mindig, minden támadásunkat alaposan elő fogjuk készíteni. Eddig még mindig a kellő időben érkeztünk. A vezetés és a véderő mindent meg fog tenni, amit tenni kell és tenni lehet. Ezenkívül szilárd a meggyőződésem, hogy mögöttünk ott áll a német otthon és mögöttem különösen az egész nemzeti szocialista párt, mint életre-halálra szóló közösség.

Az egykori idővel szemben a **nép élén nem olyan férfiú áll, aki valaha is kritikus időkben esetleg külföldre távozna,** hanem olyan ember, aki mindig csak harcolt s ezt az egy elvet ismerte: ütni, ütni és ismét ütni!

A háború kellős közepén néphadsereget építettünk, aminőt a világ még soha nem látott. Odahaza az egész nép dolgozik.. Ma a német munkás tudja, hogy ő kovácsolja a fegyvereket a kint lévő bajtársak számára. Ezt a háborút egész Európáért folytatjuk. Rendíthetetlen elhatározásunk, hogy a jövendő béke valóban Európa békéje legyen. Bizonyos, hogy Európa ebből a háborúból gazdaságilag egészségesebben fog kikerülni. **Ennek a háborúnak a vége az aranyuralom bukása** lesz és ennek az egész társaságnak a bukása, amelyet ezért a háborúért a vétkesség terhel.

A Führer mégegyszer emlékeztetett arra, hogy milyen hivatást tölt be a nemzetiszocialista Németország munkássága benn az országban, minden régi harcostársának hűségéért köszönetét fejezte ki és felszólította őket, hogy a legnagyobb elszántsággal küzdjenek ennek a nagy döntő harcnak a győzelme érdekében.

A német nép létéről vagy nemlétéről van most szó. Olyan ellenfelekkel állunk szemben, akik nem ismerik a pardont, hanem csak egyelen lehetőség áll fenn, vagy a német nép bukik el, vagy az ellenfél. Hallatlan keserűség szorítja össze a szívemet, amikor a német városok elleni gyáva légitámadásokról hallok. Ellenfeleink olyan választ kapnak, hogy sem nem látnak, sem nem hallanak majd.

Csak a legritkább esetekben fogok szólani, mert a front beszéde a leghatásosabb beszéd. Most csak azzal az eszközzel szólok, amely egyedül beszélhet és ennek az eszköznek a beszéde elég hangos és eléggé világos.

Amikor a Führer a német népre rákényszerített szabadságharcról beszédét befejezte, szünni nem akaró lelkes éljenzéssel ünnepelték. (MTI)

A városi tisztviselők és alkalmazottak egyhavi törzsfizetésüket kapják karácsonyi segély címén

Ez a városnak 360,000 pengő kiadást jelent. — A 80 százalékos városi pótadót a belügyminiszter jóváhagyta. — A városi közgyűlés ügyei a többségi párt előtt. — A debreceni fűszeresek 1950 mázsa burgonyát kaptak szétosztásra.

A MÉP debreceni pártértekezlete hétfőn este tárgyalta a november 13-ára összehívott városi közgyülés tárgysorozatát. Közellátási kérdések is szóbakerültek és **Szilassy** főispán megnyugtató kijelentéseit tudomásul vették. Közölte a főispán például a burgonyaellátással kapcsolatban hogy a fűszeresek már kaptak 1950 mázsa burgonyát és további szállítások folyamatban vannak.

Tudomásul vették, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a város 1942 évi költségvetését és a 80 százalékos pótadót.

A sámsoni úti elemi iskola kibővítésével kapcsolatban bejelentették, hogy az állam nem hajlandó 15,000 pengővel hozzájárulni az építkezés kiadásaihoz. A város pedig nem akar nagy kiadásokba menni és úgy határoztak, hogy nem bővítik ki most az iskolát. A műszaki ügyosztály státusának átszervezésével kapcsolatban szóvátették hogy szükséges a mérnökök jobb javadalmazásának biztosítása, mert a debreceni mérnökök más városokban keresnek elhelyezkedést és nem kap a város majd mérnököt. **Zádor Gyula** fizetési osztályát már emelni is kivánják. Az erdőőri státust is rendezni kivánják. **Galamb Ferenc** örömmel fogadta a javadalmazások emeléséről szóló határozatokat, de azt kérdezte, hogy **mi lesz a jogászokkal, állatorvosokkal, azok is több fizetést várnak a várostól.**

A közgyülés egyik igen fontos pontja lesz a tisztviselők és alkalmazottak karácsonyi segélye. A MÉP pártértekezlete elfogadta az előterjesztést, melynek értelmében az egyhavi törzsfizetést adják karácsonyi segélynek. Ez összesen 362,000 pengő kiadást jelent.

Az Idegenforgalmi Hivatal vezetésének ellátását úgy kivánják biztostani, hogy a város a Nyári Egyetemmel szerződést kötne az eltávozott idegenforgalmi hivatali igazgató javadalmazásának átengedésével és ezért vállalnák a feladat ellátását és a Nyári Egyetem gondoskodna vezető kijelöléséről.

A szinház is szóbakerült az **operaelőadások tartásával kapcsolatban.** Ugy határoztak, hogy a **szinigazgatót kötelezik operaelőadások tartására, de hat előadás helyett elég lesz négy is és a polgármestert kivánják megbizni azzal, mennyit adjon támogatásul. A költségvetésbe a jövő évre négyezer pengőt javasolnak beállítani erre a célra.**

A Kollégium évi segélyének a felemelését javasolja az értekezlet a közgyűlésnek és 69,000 pengő helyett 89,000 pengő megszavazását kérik a közgyűléstől.

Javasolják a közgyülésnek, — hogy a védőnöknek tanítói javadalmazást adjanak a jövőben.

Szabályrendelet elfogadását javasolják a közgyülésnek az ásványvizek, szikvizek és alkoholmentes szénsavas italok után fizetendő fogyasztási adóval kapcsolatban. Ez az adó szódaviznél egy fillér, egy liter ásványviznél 4 fillért jelent.

A hortobágyi csárda bérlője gazdasági épületeket kér a csárdával kapcsolatos gazdaság területén építeni. A város hajlandó az épületeket létesíteni, de csak úgy, ha a bérlő az eddigi 50 kg. bér helyett 100 kg. bért fizet, mert a városnak körülbelül százezer pengőjébe kerülnek az épületek. Ezt a javaslatot az értekezlet elfogadta.

Jutalmat adnak a városi erdei gazdasági vasút alkalmazottai részére.

A Dobozi utcában építendő két városi épület munkájának vállalatba adását is tárgyalta az értekezlet és a 900,000 pengős építkezésre érkező pályázatot eredménytelennek mondják ki és szabadkézből a legolcsóbb ajánlattevőknek adják ki a munkát.

A városi népfürdő kibővítése **szükségessé vált, ezért** bizonyos területeknek **a kisajátítását** kérik. Ezt is javasolják a közgyülésnek elfogadásra.

Érdekes pontja lesz a közgyülésnek **Kupás Sándor, volt városi számtiszt visszaélésével kapcsolatban indított fegyelmi ügy.** A vagyoni felelősség és a kártérítési kötelezettség kérdésében a városi tisztifőügyész azokkal a tisztviselőkkel szemben kérte a felelősséget megállapítani, akik annakidején Kupással együtt dolgoztak és nem ellenőrizték munkáját. Javasolják a közgyülésnek hogy egy évre a kötelező vízbevezetést halasszák el.

Tudomásul vették, hogy dr **Balla Bertalan** főjegyző ellen az adóbehajtások tekintetében az anyagi felelősséget kimondják.

Az ideiglenes **kisegítő** városi munkaerők és hasonló állásban levő városi alkalmazottak hitelfát kapnak a várostól, családosok két ölet, a magánosok egy öl fát.

ZSINDELYNÉ TÜDÖS KLÁRA:

A Györffy-Kollégium falusi fiai szinte versenyeznek az igazi keresztyén és magyar erények gyakorlásában

„Minél több tanyasi tanítónőt kell nevelnünk rövid időn belül"

Beszámoltunk már arról a nemes munkáról, melyet az ország legjobbjai a parasztifjak közötti tehetségmentésben végeznek s kiknek legie kesebb vezetőjük *Zsindely Ferencné Tüdös Klára.* Zsindely Ferencné kétnapos debreceni tartózkodása alatt, — melynek célja párifogók szervezése a Györffy István-kollégium számára — meglátogatta dr. Uray Sándor egyházkerületi főjegyzőt családja körében, aki a Dóczi intézetben több éven át egyik legkedvesebb tanára volt. Ez alkalommal beszélgettünk az államtitkár feleségével az ország minden részében megvalósításra váró Györffy-kollégiumokról, a magyar tehetségkutatás rendkívüli jelentőségéről. Mivel Budapesten már szép sikerrel működik a minta-kollégium, érdekelt az ott folyó élet, nevelési, tanítási rendszer

— Budapesten most egy új házat építünk a kollégium részére, ami elég nehéz feladat, hiszen Pesten sem jók a lakásviszonyok. Jelenleg két helyen vannak elhelyezve a fiuk, a Király Pál utcán és a Rózsadombon, az Áldás-utcai kollégiumban. Az egység azonban így is tökéletesen megvan közöttük.

— Nagyon érdekes rendszer uralkodik a kollégiumban. *A fiuk minden hónapban komoly megbeszélést tartanak. Ekkor számon kérik egymás között az elért eredményeket.* Ha valahol hibák mutatkoznak, ha a vizsgák nem mennek simán, megkeresik az okot és igyekeznek azt helyrehozni, kiküszöbölni. A széniorok itt igen erős kontrollt gyakorolnak. A budapesti kollégiumi tanárelnök Ligeti Lajos. A megindulásnál Kádár László, a táj és népkutató intézet vezető tanára végzett igen buzgó munkát. Ő segített megvalósítani a diák autonómiát is. A vezetők aztán megtalálták azt a nagyszerű utat, mely a diákság testi-lelki fejlődését a legjobban elősegítheti.

— *Az az önállóság és szabadságérzet, mely minden ifjút eltölt, teljesen átalakítja a kollégium diákjainak lelkét. Komolyabbak, érettebbek lesznek, akik világosan látják tetteik következményeit és viselik a felelősséget. A kollégium megadja nekik azt a lehetőséget, hogy megmutassák: emberek a talpukon.*

— Legelsősorban szigorú önbirálatra nevelik magukat az egyetemi hallgatók, mert csak azután jogosultak arra, hogy társaik tetteit megítélhessék. *Az igazi keresztyén és magyar erények gyakorlásában szinte versenyeznek. Felszabadult érzéssel látják, hogy az új magyar élet alapoetői közül őket, a falu fiait nem zárták ki, sőt ellenkezőleg, a legnagyobb, legmagyarabb problémákat rajtuk keresztül, az ő segitségükkel akarják megoldani.*

— *A kollégiumban nevelkedett falusi fiú nem lesz többé félszeg, esetleg alázatoskodó, de megtanulja a komoly tekintélytiszteletet. Látnia kell,* hogy egész emberként foglalkoznak vele, hogy meghallgatják véleményét. Igy természetes következményként tűnik el lelkéből a bizal-

Parfümerie Kardos illatszertárát
Piac u. 79. sz. alá helyezte át!

Különleges
Kötöttáruk
Keller-nél
PIAC UTCA 49.

matlanság, félénkség a helyébe lép a tiszta, biztos emberi és magyar öntudat. A feljebbvalóban már nem a tőle nagyon messze álló urat" hanem egyik magyar testvérét fogja látni, aki — ha ezt jellemével bebizonyítja — méltó a komoly tiszteletre és példa, kit követnie lehet.

— *Nem lesz olyan falusi ifjú, aki az egyetemi éveket elvégezvén szégyelni fogja származását.* Az ilyen érzések elvesznek majd, mint egy letűnt kor téves kinövései.

— Munkájuk nagyszerű példája annak is, hogy milyen *nagy* a különbség a „muszáj-munka" *és az öntudatos munka között.*

— *A fiuk szinte fanatikusan ragaszkodnak a kollégiumhoz és egymáshoz.* Megtörtént, hogy egyik hallgató rokonánál is el tudott volna helyezkedni s akkor mást vehettek volna fel helyette az internátusba. A fiú azonban semmiképen nem akart megválni társaitól és a kollégiumtól s továbbra is ott maradhatott.

— *A tehetséges falusi fiuk továbbtaníttatása a munkának azonban csak az egyik része. Mert éppel ilyen fontos a falusi leányok magasabb szinvonalra juttatása is.*. Amint lehet ezt a mun*kát is megkezdjük, hiszen én magam sem győzöm eléggé hangoztatni a nőnevelés jelentőségét.*

— Elsősorban a tanítónőképzők számára van szükség olyan tanárokra, akik meglátják és vállalják a jövő nemzedék nevelésével és tanításával kapcsolatos időszerű újításokat. *Minél több tanyasi tanítónőt kell nevelnünk rövid időn belül.* Olyan tanítónőt, akinek nem a »dauer«, a »sikkes« nyugati izlésű ruhák és a városi szórakozások a legfőbb problémái, hanem *aki otthon érzi magát a tanyán, a faluban és a parasztlányok és asszonyok vezetését egyik főfeladatának tekinti.*

— *Ha elérjük azt, hogy ilyen hivatástudattal eltelt tanítónők menjenek ki a magyar tanyavilágba és a falvakba, már egy biztositékunk van arra nézve, hogy a nép leányai nem maradnak ott, ahol most vannak. Amint azonban mód és alkalom lesz rá, megszervezzük majd a tehetséges falusi leányok továbbtaníttatását is.*

*

A párperces beszélgetés elég volt arra, hogy meglássuk a falusi tehetségmentés szükségességét, a Györffy-kollégiumok felállításának sürgős voltát. A tények maguk beszélnek, de a biztos sikert sokszorosan meggyorsítja az a tudat, hogy olyan lelkes magyar asszony kezében van az irányítás munkája, mint Zsindely Ferencné, aki fáradságot, időt, költségeket nem kímélve harcol a helyesnek megismert célokért. Törekvéseiben a vidéki városok, elsősorban Debrecen is boldogan és szeretettel támogatja.

*

Zsindely Ferencné vasárnap egész nap *Szilassy* László főispánnal együtt folytatta a pártfogók felkérését. Nagyon szép megajánlások történtek már eddig is. Zsindely Ferencné hétfőn délben utazott el Debrecenből.

Ruffy Varga Kálmán meghalt

Mint részvéttel értesülünk, hétfőn este 9 órakor Jókai u. 9 B szám alatti lakásán, **hosszas szenvedés után elhunyt dr Ruffy Varga Kálmán, a Gazdasági Akadémia 15 éven keresztül volt igazgatója, volt felsőházi tag.**

A 72 éves férfiút több mint egy éve súlyos szívbaj kínozta, mely időnként enyhült, az utóbbi időkben azonban már ágynak döntötte az előrehaladott kora dacára szívós férfit. Dr Ruffy-Varga Kálmán az utolsó hetekig tetterős, munkárakész volt, aki csak nehezen adta meg magát a mindinkább elhatalmasodó betegségnek. Hétfőn is még, bár ágyban feküdt, viszonylag elég jól érezte magát, elbeszélgetett hozzátartozóival, akik közül felesége és fia állandóan betegágya mellett voltak. Este 9 órakor váratlanul rosszullét állott be, mely **pillanatok alatt halálát okozta.** Minden különösebb láható szenvedés nélkül, szinte elaludt a nagybeteg.

Ruffy Varga Kálmán iskoláit Körmöcbányán végezte, ott érettségizett, a gazdasági akadémiát Magyaróváron végezte. Mint akadémiai tanár Magyaróváron Kassán és Kolozsváron tanított. **1921-ben került Debrecenbe, már mint a gazdasági akadémia igazgatója, 15 éven keresztül állott az intézet élén, 1935 évben ment nyugalomba.**

A magyar országgyűlés felsőházának két turnusban, összesen **hat évig volt tagja. A** gazdasági akadémiákat **képviselte** a felsőházban. Kiváló közéleti működése elismeréseképpen lett a Ferenc József rend lovagja, majd megkapta a kormányzói Signum Laudist, legutóbb pedig a Nemzetvédelmi Keresztet. Debrecen **sz. kir. város** törvényhatóságának örökös bizottsági tagja. A debreceni róm. kat. egyházközség világi elnöke, több közgazdasági vállalat és pénzintézet igazgatósági tagja.

Ugyancsak élénk szerepet vitt úgy a helyi, mint az országos politikában, hosszú időn keresztül alelnöke volt a Magyar Élet Pártja helyi szervezetének.

Holttestét végakaratához híven a Ruffy-Varga család ősi birtokára, Nagyfajkúrtre (Bars megye) szállítják, ahol a római katolikus templom sirboltjába helyezik örök nyugalomra. A debreceni temetés szerdán lesz, melynek időpontját a szerdai lapunkban fogjuk közölni.

Kommunista jellegű rendbontások Portugáliában

A portugál kormány erélyes intézkedései

Lisszabon, nov. 9. A portugál miniszterlanács november 6-i üléséről kiadott hivatalos jelentés szerint a kormány kötelességének tartja *az országot felvilágositani az előfordult társadalmi fegyelmezetlenségről.* Október hó 19-én — mondja a hivatalos jelentés — *a lisszaboni villamosművek alkalmazottai megbénították a villamosforgalmat.* November 2-án ugyanilyen megbénító hatással járt a távbeszélő alkalmazottainak magatartása. November 3-án *hasonló tüntetéseket rendeztek* a muniçiógyári munkások, 4-én pedig a hajóstársaság, a Parry és Fiai Rt. munkásai csatlakoztak ehhez a mozgalomhoz. November 5-én kisebb üzemekben állt meg rövidebb időre a munka.

A kormány elhatározta, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket, *visszaállitja az országban a fegyelmet és fenntartja magának a jogot, hogy a közüzemek alkalmazottait mozgósítsa. A kormány a legnagyobb erélyel fogja megtorolni azokat a ténykedéseket, amelyek a társadalmi rend és a fegyelem felbontására irányulnak.*

A félhivatalos Diario de Mancha november 5-i száma a következőket irja:

»*Megrendelt mozgalomról van szó. Állandóan készen kell lenni a kommunizmus ellen való harcra. A nemzetközi kommunista szervezet kétségtelenül most az* Ibéria félszigeten akarja megvalósítani *a komintern céljait.*

Időszerű kis lexikon

ALGÉRIA északafrikai francia birtok. Területe meghaladja a kétszáz millió négyzetkilométert, tíz-tizenkétszer nagyobb tehát Magyarországnál. A Földközi enger partjától benyulik egészen a Szaharába. A tengerparti rész hosszúsága kb. ezer kilométer, ennek a közepén fekszik Algir, vagy franciául Alger, a főváros. Kiejtése Aldzsir, vagy Alzsé. — Algéria lakossága hétmillió, — ebből egymillió európai. A főváros Algir lakosoinak száma 280 ezer, Oránnak, a második legnagyobb városnak 200 ezer lakosa van. A Földközi-tengeri partvidék termékeny, „Franciaország éléskamrájának nevezték ezt a vidéket, ahonnan búza, gyümölcs, dohány és bor, továbbá az állattenyésztés eredményeként hús került az anyaországba. A tenger parttal párhuzamosan az Atlasz hegység 1000—2000 méter magas vonulata halad, ez választja el az északi lakott termékeny vidéket a déli terméketlen sikságtól. A franciák 1830—1860 között foglalták el Algériát. Csak az északi tengerparti oldalon telepedtek meg. Orant és Algirt vasútvonal köti össze, ebből a fővonalból néhány mellékvonal nyulik ki. A vasútvonalak hossza 4380 kilométer.

ANTIFON a neve annak a szellemes készülléknek, amely a fület védi a hirtelen nyomásváltozás okozta sérülésektől. Különösen a mai háború tüzérei alkalmazhatják sikerrel az antifont. Ez lényegében fémből készült fülvédő, amelynek az a tulajdonsága, hogy csak az igen erős hangokra működik. A készülékben levő fémszelep csak akor zárja el a hangot a fültől, ha az elég erős. Tehát az emberi hangok simán átjuthatnak a készüléken, az ágyúk dörejének hatalmas nyomására a szelepek becsukódnak és a dobhártyát megvédik.

Szükség van az igazi magyar szellemű vezetőket nevelő Kitűnőek Iskolájára — állapítja meg a bölcsészegyesületi gyűlés

Vasárnap tartotta meg a Bölcsészegyesület harmadik egyesületi gyűlését. Először *Nagy* János tanárjelölt tartott előadást Zilahy Lajosról és a »Kitűnőek Iskolájá«-ról. Utána *Demeter* Gyula és *Trócsányi* Berta tanárjelölt beszélt a reverzális kérdésről. Az előadásokat vita követte. Az ifjúság úgy döntött, hogy *a cél, amiért a »Kitűnőek Iskolája« megalakulna, helyes. Szükség van ugyanis igazi magyar szellemű vezetőkre a magyar életben.* De vigyázni kell arra, *nehogy osztálytudatos szellemi arisztokráciát neveljen az iskola.* Fontos probléma még a kiválasztásé is. Ezeken a kérdéseken könnyen elbukhat a szép terv.

A reverzális kérdésének megvitatását azért tartotta szükségesnek az ifjúság, mert a Zilahy-féle problémával kapcsolatban felvetődött. Mind református, mind katolikus oldalról történő felszólalások után megállapította az ifjúság, hogy ennek a problémának el kell tűnnie a magyar életből. Fel kell emelkedniök a nem egyforma vallású magyar házasfeleknek arra a magas erkölcsi szintre, ahol a nagy magyar problémák mellett eltörpülnek a kicsinyes, egyáltalában nem dogmatikai kérdések miatt felmerülő egyházi ellentétek. A legközelebbi ülés jövő vasárnap, november 15-én délelőtt lesz. Közoktatásügyünk reformjáról lesz szó.

Könyvel, mérleget készít a
Könyvelési Szakiroda
Vörösmarty-utca 24.

Ravasz László püspök a prédálók és élelmiszerrejtegetők ellen prédikált

Ravasz László püspök vasárnap a Kálvin-téri templomban prédikációjában a magyar felelősségről beszélt.

A magunk érdekeit hátratéve, **nemzetünk érdekeit kell szolgálni még akkor is, ha a legnagyobb áldozatokkal járna** — mondotta a többi között. — **Milyen** világos ez annak az embernek az életében, akit besoroztak katonának, és elvittek a Don mellé és milyen könnyen megfeledkeznek róla egyes itthonmaradottak. — Amikor pedig életveszedelemben van a nemzet közössége, akkor gyermekre, férfira, asszonyra áll a szabály: **saját egyéni érdekeik ellenére ennek a nemzetnek közösségét szolgálni! A** körülzárt erődben megteheti-e valaki, hogy prédál az élelmiszerrel, míg a másik éhezik? Nem mindegy az senkire nézve, hogy a búzából és a többiből elrejtenek ennyi, meg ennyi métermázsát.

A továbbiakban arról beszélt a püspök, hogy a **közösségben csak szolgálattal lehet élni.** Egy kis cselédlány, egy háziasszony, egy iparos élethivatása, vagy egy államfő, vagy miniszterelnök hivatása és szolgálata abból mind egyforma, hogy az kivántatik meg: menjen reá az egész élet, tisztán, teljesen és áldozatosan. A halál sem vet határt neki, a **hősök túlélik a sírt és tovább szolgálják nemzetünket.**

Végül honvédeink győzelmes hazajöveteléért könyörgött.

Angolellenes tüntetés Párisban

Páris, nov. 9. (NTI): A francia néppárt hétfői gyűlésén Fossati is felszólalt és ismertette az angol—amerikai támadókkal folytatott északafrikai harcokról érkezett legutóbbi jelentéseket. — Doriot Fossati szavaiba kapcsolódva lépett az emelvényre és a tömeg lelkes helyeslése közben kijelentette, hogy az Észak-Afrikában elesett francia bajtársak bosszúját fognak állani. — A gyűlés után a résztvevők tüntető menetet alakítottak. A menet egyrészének sikerült eljutni a diadalív alatt az ismeretlen katona sírjához, miközben sűrűn kiáltották éljen a háború az angolok ellen, le az angol gyilkosokkal. A névtelen katona sírja előtt felemelt jobbjukkal vonultak el. A rendőrség megkísérelte a tüntetőket feloszlatni, összetüzésre nem került sor. (MTI)

— **Ifj. dr Széll László előadása a Német Tudományos Intézet „Uj Európa" előadássorozatában. A Mezőgazdasági Könyvkiállítással kapcsolatosan a Német Tudományos Intézet f. hó 11-én, szerdán délután 6 órakor ifj. dr Széll László előadást tart a Dérimúzeum előadótermében „A magyar agrárpolitika az új Európában" címmel. Az előadáson minden érdeklődőt szivesen lát a rendezőség.**

Felöltőt, télikabátot
sportöltönyt, régi jó műrostmentes szövetből olcsón készítek
Rigó Gyula
férfiszabósága
Halköz 3. sz.

Fiatal művésznő, aki 100 év körüli asszonyokat szeret alakitani

Gobbi Hilda Debrecenben.

Gobbi Hilda, a Nemzeti Színház fiatal művésznője, aki négy napig Rostand híres darabjában, a **„Sasfiók"-ban** játszik Debrecenbe vasárnap este megérkezett és tegnap már kora reggeltől a késő délutáni órákba nyuló próbán vett részt a Csokonai Szinházban.

— **Először vagyok Debrecenben** — mondotta munkatársunknak ötpercnyi cigaretta-szünetében Gobbi Hilda — de most, ha a próbák alul felszabadulok, alaposan meg akarom ismerni ezt a várost.

— **Debrecenben különben kedves ismerősökre találtam: Moory Lucy és vitéz Molnár Iványa,** — kikkel együtt végeztem a Szini-akadémiát. Egyelőre a keddi előadásig — sajnos — a „Sasfiók"-tól semmit nem nézhetek meg, annyira lefoglalja minden időmet az előkészület erre a nagy művészi és egyuttal fizikai teljesítményt kivánó szerepre. Utána azonban átböngészem Debrecen minden zegét-zugát.

— A reichstadti herceg szerepéről valamit...

— **Ötvenszer játszottam Budapesten és estéről-estére jobban megszerettem ezt a szerepet. — Döbbenetes mélységeket, nagy hangulatváltozásokat, széles skálát kell benne megszólaltatni. Ezért szeretem. Igazi nagy szerep, amiről színész álmodik.**

— Most melyik szerepre készült utoljára a művésznő?

— Gerhardt Hauptmann Iphigenia-jában játszom. Hívnak Kassára, Miskolcra, Pécsre. **Szeretnék mindenfele eljutni, de nagyon nehéz.** Pedig minden városnak más íze, más levegője van, minden nézőtéren más közönség ül. **A** színész számára külön élmény ez...

— Valamit a filmről?

— **Nem szeretem a filmet... — Csak a szinpadért rajongok, ezt imádom visszavonhatatianul. 80—100 esztendős asszonyokat szeretek szinpadra vinni és nagy, bonyolult karakterszerepeket.** — Mint a reichstadti herceg figurája is. De mindent játszom szivesen, mindenben csak a művészi feladatot látom. **Talán egyet kivéve, a mai lány figuráját.**

Az ötperces szünet eltelt. Unger István direktor s Zách János a rendező jelentkeznek és **Gobbi Hilda** a következő percben érdekes fiús fejével már a szinpadon tünik fel, ahol nagyszerű egyéni művészetében lobog, vihar zik, önmagába hull a szinpad-irodalom és a történelem egyik legérdekesebb figurája, a Sasfiók végzetes alakja.

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI MÜSOR:

November 10-én kedden: **A sasfiók.** Gobbi Hilda felléptével.
Szerda este: **Párisi express.**
Csütörtökön este: **A Sasfiók.** Gobbi Hildával.
Pénteken este: **Párisi express.**

Csokonai Színház
Kedden és csütörtökön kivételesen 6 órai kezdettel
A sasfiók
Rostand halhatatlan remekműve
Gobbi Hilda
a Nemzeti Színház kiváló művésznőjének fellépésével.

Tánciskolák

— **Schaff tánciskolájában** a Koronában az új tanfolyamok megkezdődtek. Beiratások még ezen a héten elfogadtatnak.

* **Dr Kürthyné Máriássy Magda** táncintézetében november 12-én kezdők, 16-án haladók részére tanfolyam kezdődik. **Péterfia 30.**

Apróhirdetést telefonon nem vesz fel a kiadóhivatal

Vasúti merénylet egy tehervonat ellen

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy **Csáktornya és Kis-Szabadka állomások között, Kis-Szabadkától 700 méternyire egy tehervonat pályamerénylet következtében kisiklott.** A modony, a kalauzkocsi és kilenc teherkocsi a vasúti töltés mellé 2.8 méternyire lezuhant, két kocsi kisiklottan a töltés oldalán maradt. **Áruval megrakott hat teherkocsi összetört.**

Bot Zoltán nagykanizsai mozdonyvezető meghalt, Békési György fűtő, Kéki András vonatvezető és Vértes Ferenc fékező súlyosan megsebesültek.

A megsérült pályatest helyreállítása hétfő estig megtörtént. A pályát 60 méter hosszúságban teljesen tönkretette a kisiklás. A közlekedést átszállással bonyolították le. A **csendőrség megállapította a kisiklás okát és a merénylők elfogására erélyes nyomozást indított.**

Szépen sikerült a VIII. vöröskeresztes önkéntes ápolónői tanfolyam vizsgája

A Vöröskereszt Egylet debreceni csoportja vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta nyolcadik hathetes önkéntes ápolónői tanfolyamának záróvizsgáját a Városháza közgyűlési termében. A vizsga iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ott volt dr. *Kopniczky* János orvos-ezredes, *Nagybákay* Antal, a Vöröskereszt főmegbizottjának helyettese, dr. *Bacsó* Jenőné, a hadtest főápolónője a főnökasszony képviseletében, dr. *Darkó* Jenőné városi főápolónő és helyettese dr. *Tóth* Lajosné, *Rózsa* Lenke, a vármegyei főápolónő helyettes és még sokan mások. A vizsgát dr. *Kölcsey* Sándorné nyitotta meg és vezette le

Az ápolónői tanfolyamon 34 hallgató vett részt, akiknek oktatásában, kiképzésében dr. *Jánossy* Gyula Vöröskereszt vezető főorvos, dr. *Czeleczky* Gyula tanársegéd, *Munkácsy* Pálné intézőtestvér és *Ress* Józsa intézőtestvér végeztek fáradhatatlan munkát.

Már az első feleletek bebizonyították, hogy a tanfolyam hallgatói a legalaposabb tárgyi tudással, nagyszerű előadókészséggel és biztos gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek. Senki nem volt, aki a feltett kérdésekre ne a legszabályszerűbb feleletet adta volna. A legegyszerűbb betegségtől a legkomplikáltabbig — amely a mindennapi életben gyakrabban előfordul, mindeniknek tudták az ismertetőjeleit, a betegség lefolyását és pontos útmutatásokat adtak a kezelésre, ápolásra vonatkozóan. A rövid idő alatt tökéletesen elsajították azokat az ismereteket, amelyekre egy ápolónőnek szüksége van.

A szépen sikerült vizsgát dr. *Kölcsey* Sándorné zárta be. Ezután dr *Darkó* Jenőné felolvasta a fogadalmat, melyet a vizsgázottak letettek.

Dr. *Bacsó* Jenőné igen értékes beszédet intézett az új ápolónőkhöz. Kiemelte munkájuk rendkívüli fontosságát, amelyet a mai háborús körülmények tesznek még nélkülözhetetlenebbé. Ismereteik továbbgyüjtésére, a munka közben való türelemre, gyöngédségre és szeretetre hívta fel figyelmüket

Nagybákay Antal teljes megelégedését fejezte ki a vizsgán hallottakkal kapcsolatban s köszönetet mondott mindazoknak, akik a tanfolyam sikeres munkáját elősegítették. Kiemelte dr. Jánossy Gyula főorvos és a többi oktatók érdemeit, valamint a hallgatók szorgalmát, ügyességét.

Dr. *Kopniczky* János orvos-ezredes készséggel felajánlotta, hogy a levizsgázottak a helyőrségi kórházban továbbképezhetik magukat és ismereteiket gyarapíthatják.

A tanfolyam hallgatói nevében *Gencsy* Sára mondott köszönetet és nyujtott át szép virágcsokrot a hadtest főápolónőjének.

A tanfolyam levizsgázott hallgatóinak a névsora a következő: Balogh Margit, dr. Baranyai Béláné, Csáky Katalin, dr. Divéky Adorjánné, Dobránszky Gyuláné, Edvi Illés Ilona, Erdei Piroska, Gencsy Judit, Gencsy Sarolta, Goda Erzsébet, Helovicsok Margit, Heutschy Irma, Jóry Margit, Juhász Mária, Karátsony Zsigmondné, Kósa Juliánna, Kronovszky Imréné, Mester Zsuzsánna, Molnár Katalin, Oláh Irén, Orbán Mária, Pál Piroska, dr. Révész Imréné, Rézműves Juliánna, Sándor Juliánna, Sándor Lidia, Sári Ferencné, Szabó Irén, Szalkai Eszter, Valádi Juliánna, Varga Eszter, Varga Piroska, Winke Sándorné.

Huszonkét gazdasági előljárót neveztek ki Hajdú vármegyében

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülésén vitéz Kovássy Lajos m. kir. gazdasági felügyelő terjesztette elő Hajdú vármegye gazdasági helyzetéről szóló jelentését.

Az elmult hónap *szokatlanul enyhe és csapadékban szegény volt.* A hónap közepe körüli esőzések sok helyen még *az őszi vetési munkálatok elvégzéséhez sem voltak elegendők, úgyhogy ezeken a helyeken kötöttebb talajokon vetési munkát alig lehetett végezni.* Ahol a csapadék elegendő volt, ott az őszi talajelőkészítési és vetési munkálatok *nagy erővel indultak meg. Az esők hatására, a már korábban elvetett búzák mind kikeltek.*

A tengeri és napraforgó betakarítása legnagyobbrészt még a hónap első felében befejezést nyert. A tengeriszárat legtöbb helyen mindjárt törés után levágták és beszárították, sőt a földeket is legnagyobbrészt felszántották. *A napraforgó általában jól beérett és több esetben elég jó termést adott.*

Az őszi repcék kevés kivétellel, a vetés utáni szárazság következtében annyira *hiányosan keltek,* hogy azokat ki kellett szántani.

A hosszantartó őszi száraz időjárás következtében a talajvíz szintje erősen süllyedt, úgyhogy *azokat a földeket is meg lehetett szántani, melyek az elmult rendkívül csapadékos évek alatt nem voltak megmunkálhatók. Remélhető, hogy ezek a területek a jövő gazdasági évben újból termelés alá lesznek vonhatók.*

A szőlők szüretelésére az enyhe és napsütéses október *igen kedvező volt. A szőlők mennyiségre jó közepes termést adtak, míg az új borok minősége jó.* Ugyancsak kedvezett az időjárás a téli almák beéredésére és szedésére.

A legelők gyepezete csapadék hiánya miatt nem tudott ősszel annyira kizöldülni, mint erősebb őszi hónapokban szokott és ennek folytán a még legelőn lévő állatok kondíciója általában nem jó.

A földmívelésügyi miniszter a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló 1942:XVI. t.-c. alapján alkalmazandó *községi gazdasági előljárókat kinevezte.* A hivatalos esküt *f. hó 12-én teszik le és ennek megtörténtével a vármegyei m. kir gazdasági felügyelőség felügyelete és irányitása mellett működésüket megkezdik.*

Gazdasági előljárói megbizatást kaptak: Görög István hajdúdorogi, *Szabó* György egyeki, E. *Kiss* özsef, *Zeke* László hajdúhadházi, ifj *Ludmány* Sándor hajdúsámsoni, *Venczell* Barna józsai, vitéz *Kiss* Lajos mikepércsi, B. *Kiss* László téglási, *Mokcsay* Miklós tiszacsegei, *Sólyom* Károly földesi, *Gaál* Zsigmond hajdúszováti, *Csudor* Mihály kabai, *Zsom* Miklós nádudvari, ifj. *Rácz* Dániel püspökladányi, *Szörnyi* Sándor tetétleni, L. *Szabó* Márton hajdúböszörményi, *Kiss* Sándor hajdúnánási, *Márton* Gyula hajdúszoboszlói, *Csige* Sándor balmazujvárosi, *Polgár* józsef vámospércsi lakosokat községeik területére, míg *Balogh* Mihály és *Nagy* József debreceni lakosokat Debrecen sz. kir. város területére.

Pénteken lesz a városi közgyűlés

Hirdetmény. Az 1929. évi XXX. tc. 23. §-ának 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi november hó 13-án, pénteken délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdetőtábláján ki van függesztve. Dr **Kölcsey Sándor** polgármester.

Ravasz László püspök Debrecenben

Szeretethangverseny lesz a Kistemplomban december 12-én a lelkészárvák és özvegyek javára. Az alkalmi beszédet D. dr **Ravasz** László püspök tartja. — Utána egyházzenei számok következnek. Részletes műsort később közlünk. Felhívja a szeretethangversenyre a figyelmét az összes egyházrészeknek a rendezőség és kéri, hogy december 12-én ne rendezzenek semmiféle egyházi jellegű ünnepélyt, összejövetelt.

Tanítóválasztások Hajdúhadházon

Hajdúhadházon a református egyház presbiteriuma több tanítói állást töltött be **Molnár Zoltán** ref. lelkipásztor elnöklésével tartott ülésén. A kegydíjazás folytán megüresedett orgonistakántori állásra **Papp Gyula** dévaványai tanítót, a két újonnan szervezett tanítói állásra **Mezei Sándor** aggteleki és **Kovács Ibolya** nyirmadai tanítókat a hazafias szolgálatra bevonult **Végh Mihály** tanító helyettesévé **Baresa Lenke** tanítónőt, dr **Balogh Gyuláné** nyugalombavonulásával megüresedett tanítói állásra pedig **Halmay Tivadarnét** választották meg.

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága ülést tartott

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt tartotta ülését. **Szilassy László** főispán megnyitó szavai után dr **Uzonyi Barna** főjegyző az október havi vármegyei közellátási és közigazgatási események kapcsán az alispán jelentését ismertette.

Az alispáni jelentéshez **Ludány Miklós** felsőházi tag szólt hozzá, a nádudvar—kabai vasúti összeköttetés javítását kérve. **Szilassy** főispán ígéretet tett, hogy megkeresést intéz erre vonatkozólag a MÁV üzletvezetőséghez. Dr **Benkő Géza** országgyűlési képviselő a vármegyei faellátással kapcsolatban szólalt fel, vitéz **Sóváry Géza** erdőtanácsos ismertette a kényszertermeléssel kapcsolatos miniszteri rendeletet, **Rásó István** alispán pedig budapesti tárgyalásainak erre vonatkozó eredményeiről számolt be. **Bodolay Gyula** kir. tanfelügyelő a vármegye iskolaügyeit ismertette. A közigazgatási bizottság ülése után a törvényhatósági bizottság kisgyűlését tartották meg.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— KOSSUTH LAJOS ÉLETREGÉNYE —

Irta: Hegyaljai Kiss Géza

(7)

A második kimutatást az 1817/18-i iskolai évről az 1818 szeptember 1-én Pesten megnyílt egyetemes konvent elé terjesztette a kollégium. Azt mutatja, hogy 27. sorszám alatt a bölcsészeti tanfolyam (philosophico-teológia, Prima classis) I. évét a tizenhatéves Kossuth kitűnő tehetség, fáradhatatlan szorgalom, kitűnő erkölcsi magaviselet mellett — kitűnő eredménnyel végezte.

A harmadik kimutatás azt igazolja, hogy a tizenhétéves Kossuth a bölcsészeti tanfolyam II. évét is kitűnő minősítéssel fejezte be. Aláírva: Pulszky Károly (de Cserfalva) kollégiumi felügyelő, s a tanárok. Lelki irányítói közé tartozik Gregus Mihály. Ez az Ágost atyja. Ő magánórákon is örömmel foglalkozik növendékével. Talentumainak nagy jövőt remél.

Hogy egy-egy kiváló tanára s a közlött ismeret-anyag milyen hatással van fejlődésére, Annak ragyogó bizonyságát adja az 1819-i nagy examen alkalmával. Ez az ünnepélyes díszvizsga. A tizenhatéves ifjú meggyőző erővel beszél a lélek halhatatlanságáról. Nemcsak a közönség, hanem a tanárai is elragadtatva gyönyörködnek a diák ékesszólásában.

Értelme rendkívüli erejű. Bizonyítja ez a kis eset: Kossuth az egyik tanára óráján mást olvas, mint amiről a tanár beszél. Az előadót bántja diákja figyelmetlensége. Felszólítja: mondja el, mit magyarázott ? Kossuth feláll és elmondja. Most már azt mondja el — folytatja a tanár —, hogy mit olvasott ? A felelő fiú azt is elmondja. És megnyeri a tanár őszinte elismerését.

Az illusztris diák ott tartózkodását két emléktábla jelzi. Egyik a Fő-utca 1. számú háházán. Az valaha a Christmann-családé volt, melyből Kerényi Frigyes költőnk nőtt ki. Ez a felírása:

Ebben a házban lakott
KOSSUTH LAJOS
1816—1819.

A másik emlék a kollégium lépcsőházában falbaillesztett tábla:

Ennek az ősi collegiumnak
volt tanítványa
KOSSUTH LAJOS
az 1816/17. 1817/18. és 1818/19.
évek alatt.

A reménységes ifjú őszintén szereti Eperjest. Látszik ez abból, hogy később is szívesen megy oda vissza ügyvédi gyakorlatra. És kedvesen emlékszik vissza a tarcaparti városra élete alkonyáig ...

SÁROSPATAKON

Kövy az ország leghíresebb jogtanára. 65 év körül jár. Barnapiros férfi. Öregnek inkább nagy tudásáért, bölcsességéért tartják. Kövy Sándor nagy híréért jött Patakra sok főiskolás, Kossuth is.

1819 szeptember 28-án, mint a sárospataki főiskola „non togátus", azaz nem tógás, világi pályára készülő jurátusa írja alá a jogakadémia törzskönyvét a tizenhétéves Kossuth.

Megható jelenet rögtönződik az anyakönyvnél, mikor Horthy Miklós kormányzó 1924 szeptemberében Sárospatakon jár. Harsányi Isván főkönyvtárnok feltárja a kormányzó előtt az Alma Máter törzskönyvét. Azt a beiratkozott akadémiai hallgatónak kellett aláírni (subscibalni). Azt Kossuth Lajossal egyidőben Horthy István, a kormányzó nagyatyja is aláírta. És Kossuth kormányzó utóda tengernagyi sapkájához emelt kézzel tiszteleg a két nagy pataki diák emlékének.

A ház, amelyben Kossuth lakott, a Bodrog-partra ereszkedő kerttel s az Óbodrog torkolatának szép tájékára nyílt kilátással ma is áll díszes emléktáblával a később Kossuthról elnevezett utcában, a református templom és a vár közötti részen. A ház 1928-ban újra épült. Az udvari rész elején mutatják a Kossuth diákszobájának helyét.

Ki a lakótársa ?

Harsányi István beszéli a Joób-család hagyománya alapján, hogy Kossuth pataki lakótársa Fancsali Joób Lajos későbbi pozsonyi jurátus, liptómegyei evangélikus joghallgató.

Kossuth valóban céltudatos komolysággal dűl neki a jogi tanulmányoknak. A leghíresebb jogtudósnak egyik legjobban becsült hallgatója. Erre az időre melegen gondol vissza Kossuth. Megjelenik szeme előtt az egykori tanár a diákjaival.

— Bevégezvén Eperjesen tanulmányaimat, jogot mentem tanulni Sárospatakra 1819—20-ban.

Tanárom Kövy Sándor volt, hírneves magyar jogász. Nem hiszem, hogy akkoriban az elméleti magyar jogot valaki jobban tudta volna, mint ő. Nekem meg Dercsényinek mindjárt az első félévi vizsga alkalmával, miután még abból is kifaggatott, amit még nem tanított, de mi a könyvéből már megtanultunk, a vizsgán jelen volt felügyelőhatósághoz fordulva, azt a bókot tette, hogy ez a két fiatalember itt jobban tudja a törvényt, mint az egész királyi tábla ...

(Folyt. köv.)

NŐI
télikabát
bunda
FÉRFI
kalap, divatáru
most is jó
MAGOLCSAI
NAGY MIHÁLY
-nál

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 7-én reggel 8-tól, november 14-én reggel 8-ig: „Kigyó", Piac uh. 31, telefon: 30-95 „Tisza", Péterfia 61, telefon: 24-52. — „Csillag" Árpád-tér 1, telefon: 29-82. — „Szent Háromság" Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. telefon: 17-09. — „Mátyás király" Nyilastelep, Vámospércsi út 16, telefon: 32-01.

— A SZELLEMI HONVÉDELEM ÉS FRONT EREJÉT NÖVELED, ha a tűzvonalba, hadikórházba honvédeinknek Nemzeti Könyvtár füzeteket adsz. — Megajánlásodért a Bajtársi Szolgálat megkeres.

Mi bánt?...

Elnézem két szemed
mély, sötétlő árnyát,
hallgatom az ajkad
borongó bús hangját.
El-elnézem borús,
gondterhelt homlokod,
melyről nemrég derűs
jókedv sugározott
Két fekete szemed
mint csillag ragyogott,
búshangú ajakad
csengően kacagott.
S én egy kis csöndes
elhagyott padon...
mi bántbat, min búsulsz?...
ezen gondolkodom.

Kókainé Tékár Gizella.

— **A MABI vasárnap közgyűlést tartott** Kállay Ubul elnöklésével. Hindy Zoltán ismertette a MABI munkásságát és fejlődését. Az indítványozók a betegségi és öregségi biztosítás bérhatárának eltörlését, szülőotthon létesítését kérték. Az indítványokat elfogadták.

— **A légitámadások rongálásai által keletkezett károk helyreállítását célzó ipari munkák vasárnap is elvégezhetők ezentúl,** mert az iparügyi miniszter az esetleges légitámadások és az azok elhárítása következtében keletkezett rongálásokat az elemi csapások okoza károkkal azonos elbírálás alá helyezte.

— **A Darányi Kálmán-diákház javára most Pápán tartottak magasszínvonalú ünnepséget** a református főiskola és annak tagozatai. Az ünnepély műsorán dr Soós Géza törvényszéki biró, a SDG országos elnöke finnországi látogatásáról számol be.

— **Hajdúszoboszlón is megalakult az Egyesült Női Tábor csoportja.** Az elnöki tisztséget dr Márton Gábor polgármester vállalta, főtitkár dr Ádám Gyuláné lett.

— **Rablótámadás Kispesten az elsötétítés alatt.** A kispesti Kossuth-téren Hemerka Gyula vasöntősegédet egy ismeretlen férfi megtámadta, leütötte, majd kiforgatta zsebeit és magához vette tárcáját, amelyben harminc pengő volt. Mivel a támadás az elsötétítés alatt történt, a tettes, ha elfogják, statárium elé kerül.

Zsemle
— csak ezen a héten — állandóan kapható
Vár utca 6. és Péterfia u. 56. alatti üzleteimben.
Bende Pál
sütőmester

A villanygyárból kihordott meleg salakon aludt, gázmérgezéssel félholtan szállították a klinikára

A villany- és gázgyártelep előtti Mikepércsi-útra szokták kihordani a gyár területéről a forró salakot. A hűvös esti órákban a járókelő, hosszabb útra induló emberek közül az utóbbi időben **többen lefeküdtek erre a meleg salakrétegre és ott töltötték az éjszakát, vagy kisebb időre azon pihentek meg, nem tudva, hogy annak mérges gázszivárgása életveszélyes lehet.**

Vasárnap éjszaka is eszméletlen állapotban találtak meg egy férfit, aki a salakra feküdt le aludni. Értesítették a rendőrséget és az orvosi vizsgálat alapján megállapítást nyert, hogy súlyos gázmérgezést szenvedett az idős férfi, akinek okmányaiból kiderült, hogy Zujbó Sándor 62 éves napszámos, Károly Ferenc József-út 72. szám alatti lakos az illető. Zujbónak a késő esti órákban a Mikepércsi-úton akadt dolga és mivel másnap hajnalra ugyanoda kellett volna visszatérnie, elhatározta, hogy nem megy haza, hanem megalszik a meleg salakon. **Lefeküdt és alvás közben gázmérgezést szenvedett.** A klinikán kezelés alá vették. Állapota súlyos.

Tekintettel arra, hogy **a mult évben már halálos áldozatot is követelt a meleg salakon való alvás, a rendőrség erélyes intézkedést tett az ügyben.**

Megnyilt a német mezőgazdasági könyvkiállítás

Vasárnap délben ünnepélyes keretek között nyilt meg a Dérimúzeumban a német mezőgazdasági könyvkiállítás. A megnyitón elökelő közönség jelent meg, soraikban ott voltak a debreceni gazdatársadalom vezetői.

Eduard Lurtz német követségi tanácsos, nagyváradi német konzul szólott elöször. Köszönetet mondott **a magyar földmivelésügyi kormányzatnak,** hogy segítségére volt a Német Tudományos Intézetnek a kiállítás megszervezésében. Ez a kiállítás — úgymond —, képet fog adni a német gazdasági irodalom mai állásáról.

Dr Gulyás Antal, a pallagi mezőgazdasági főiskola igazgatója mondott ezután megnyitó beszédet. Hangoztatta, hogy mezőgazdasági kultúránkban is érezzük a német tudomány hatását. Meg kell ismernünk ezt a tudományt, hogy eredményeit megfelelő kritikával átvehessük. A kisérletezés végső eredményeinek a magyar rögön kell megszületniök.

Szólott a továbbiakban a német agrárpolitika eredményeiről, többek között a kisbirtokrendszerről. Rámutatott arra, hogy a mai német gazdasági politika **nagy súlyt vet a kisbirtokosok képzésére, tanácsadására s ezzel kapcsolatban felemlitette, hogy a vezetése alatt álló pallagi főiskola is 250 kisgazdának ad tanácsot üzemvezetésben, termelésben.**

Dr Heybey Wolfgang, a debreceni Német Tudományos Intézet igazgatója mondott köszönetet az érdeklődésért, amely — úgymond — természetes is a magyar mezőgazdaság e centrumában. Ismertette a kiállítás gazdag anyagát, külön kiemelve a **rendkivül népies módon megirt, meseformáju tréfás oktató füzeteket,** amelyekben a német paraszt a trágyázás, takarmányozás stb. kérdéséről szórakozva talál tájékoztatást. Elmondotta, hogy a magyar kultuszkormány éppen ezek sikerén felbuzdúlva elhatározta hasonló szórakoztató-oktató gazdasági ismereteket közlő füzetek kiadását.

A beszédek elhangzása után a megjelentek nagy érdeklődéssel tanulmányozták a kiállítás ötszáz kötetét. A kiállítás iránt folyonos érdeklődés nyilvánul meg.

— **Balmazújvároson** dr Benkő Gyula országgyülési képviselő a MÉP választmányi ülésén vasárnap ismertette az időszerű eseményeket. Beszámolt a magyar politikai élet eseményeiről is. A kormány pénzügyi politikájának ismertetése során a hadmentességi adó tervezetéről is szólt. — A közellátási kérdésekkel kapcsolatban a készletek igazságos, arányos elosztását tartja a legfontosabbnak. — A gyülés végeztével a képviselő és kisérete megtekintették az új mezőgazdasági népiskolát.

Otvenkét vádlott a debreceni törvényszék előtt árdrágitás miatt

Hétfon délelőtt a debreceni törvényszéken dr **Pogány** Béla biró megkezdte egy nagyobb arányú árdrágitás bünperének a tárgyalását. A vádlottak padjára került **Steiner** József fuvaros, **Kabai** Lajos fuvaros Konyár községből és **Szücs** János gazda ötven társával, akik ellen az a vád, hogy ez év márciusában burgonyát vettek, illetve adtak el nagyobb áron.

A vásárlók azzal védekeznek, hogy ők megbizásból szedték össze a burgonyát és irásban hatalmazták fel őket arra, hogy nagyobb árat is adhatnak a burgonyáért, mert sürgős volt a szállítás. A bíróság 27 tanut is kihallgatott ebben az ügyben.

— **Jövedéki ügyekben tárgyalt a debreceni törvényszéken** dr Nyerges Miklós biró. Spitzer Adolfné hajdúböszörményi pékmester nejét 975 pengő pénzbüntetésre ítélte el szacharin és tüzkő csempészés miatt. Kanizsai Zoltán ügynök 30 kiló csempészett fahajat vásárolt. A tárgyaláson 1226 pengő pénzbüntetésre ítélték el. A fahajat lefoglalták és elkobozták.

— **Kodály Zoltán 60-ik születése napján** az Operaház és az Operabarátok Egyesülete nagy közös ünnepi estet rendezett szombaton este az Operában.

— **Gázolt a kisvasút.** Pálmonostoron a baranyavári cukorgyár kisvasútjának egyik fékezője a szerelvény összeállítása közben elesett, s a kocsik halálra gázolták.

— **A Debrecen és Vidéke Ipartestület csizmadia szakosztályának elnöksége** értesíti a tagokat, hogy 11-én délután 3 órakor szakosztályi ülés lesz fontos szakmai ügyekben. Elnökség.

— **Záróra után szolgálta ki a vendéget, 200 pengő pénzbüntetésre ítélték.** A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre Szabó László kocsmáros, Tóth Árpád-utca 1. szám alatti lakost, aki még augusztusban félórával a záróra után szolgált ki egy vendéget. Dr Papp Menyhért rendőrtanácsos a bizonyitási eljárás lefolytatása után 200 pengő pénzbüntetésre ítélte Szabó Lászlót.

— **Hirdetmény.** Debrecen város gazdasági bizottsága folyó évi november hó 10-én, kedden délután 5 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart. Ezúton is kérem a bizottság igen tisztelt tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Polgármester.

Stassik órás új címe
Széchenyi u. 3. Halkoz sarok. Tagarckossági tag

Négy éve szabadult fel a Felvidék

Lukács Béla miniszter Rozsnyó felszabadítási ünnepén

A cseh uralom alóli örvendetes felszabadulás negyedik évfordulóját méltóan ünnepelte ezévben is a Felvidék. Rozsnyón vasárnap a felszabadítási ünneppel egyidejüleg leplezték le a második világháború hősi halottjainak emlékművét is. — Az ünnepélyen megjelent dr Lukács Béla miniszter is. A város díszgyülésén ő mondotta az ünnepi beszédet. Hangoztatta, hogy amíg magyar él, Rozsnyó idegen kézbe nem kerül. A díszgyülés táviratban üdvözölte Magyarország Kormányzóját.

Ünnepség volt Királyhelmecen is, hol Mécs László, a község plébánosa, az ismert papköltő mondott beszédet, majd dr Nagy Iván délvidéki képviselő a felszabadult Délvidék nevében köszöntötte a Felvidéket.

Rimaszombaton ma lesz ünnepség, viéz Lukács Béla avatja fel a hősi emlékművet, majd holnap Kassán lesz emlékünnepély.

— **Szabadlábra helyezték 15.000 pengő biztositék ellenében** Barta Pálnét, akit — mint megírtuk — a honvédelmi munkakötelezettség fondorlatos kijátszására irányuló büntett gyanuja miatt a debreceni vizsgálóbíró letartóztatott. Az előzetes letartóztatásban lévő Erdőss Anna is szabadlábra került ezer pengős biztositék fejében.

— **Kalkuttában vasárnap óriási tűzvész pusztított a város** északi részében. A tűz a Kalipula ünnepség alatt támadt. Eddig 119 halott, 100 sebesült az áldozat.

— **Kollégiumi napok Porcsalma és Csenger községekben.** Mint minden évben, úgy ebben az évben is megtartja a Kántus a szokásos évi kiszállásait. Ez alkalommal folyó hó 14-én, szombaton este Porcsalmán, 15-én, vasárnap Csengerben fog megjelenni és kollégiumi napot rendezni a Kántus ifjúsága. Az est műsorán vegyesen szerepelnek a Kántus számai és a helyi előadások s előreláthatólag szép eredménnyel fognak végződni ezek a vállalkozások.

— **Kassán hármas ikrei születtek** Szekeres Pál csécsi földműves feleségének. Mindhárom kisded leány. A földműves házaspárnak már nyolc élő gyermeke van. A keresztanyaságot Lakatos Géza altábornagy felesége vállalta.

— **Rosszul lépett le a villamosról** Budapesten a Boráros-téren Tóth Róza 37 éves háztartási alkalmazott és a kerekek alá került. A mentőkocsiban meghalt.

— **A MANSz birtokos asszonycsoport** ma, kedden délután 4 órakor a MANSz helyiségében összejövetelt tart. Ezen az összejövetelen fogjuk megtárgyalni a további munkaprogramot, valamint a hadbavonultak családtagjai látogatását és a sebesültlátogatás beosztását. A pontos és minél számosabb megjelenésre azért hívjuk fel szeretettel tagjaink figyelmét, mert a megbeszélés alatt, hogy időnk jobban legyen csigát készítünk Vöröskereszt ágyalapítvány javára. Tagjainkat ismételten szeretettel arra kérjük, hogy minél többen jöjjenek és aki teheti, egy tojást és csigacsinálót hozzon magával. Ha csak félórát dolgozik egy-egy tagunk, már is közelebb jutunk célunk megvalósításához. Ezúton is közöljük, hogy összejöveteleinket a jövőben mindig keddi napon tartjuk és a csigapergetés könnyű, de türelmet és időt igénylő voltára tekintettel pontos megjelenést kérünk. Elnökség.

Pétery József dr váci püspököt felszentelték

Az egri székesegyházban vasárnap szentelték fel dr Pétery József váci püspököt. Az ünnepségen résztvett dr Szinyei-Merse Jenő kuluszminiszter, Gergelyffy András belügyi államtitkár és sok más előkelő közéleti nagyság. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, Mátray Gyula pápai kamarás, Esty Miklós pápai kamarás, Scheffler János szatmári püspök, Kriston Endre felszentelt püspök jelentek meg a papság köréből.

Délben egyszerű ebéd volt, melyen a hercegprímás is beszélt és méltatta az új püspök példaadó munkásságát.

Új évtársulatot nyit a Kölcsönös Segélyző Egylet

A Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet, amely már sokezer család boldogulását segítette elő, 60-ik évtársulatát megnyitotta Egy törzsbetét heti 50 fillér, amelynek többszöröse is váltható Egy törzsbetét a négyéves évtársulatban 100.— pengőn felüli összegre gyül össze. Részletes felvilágositással az intézet heti-befizetési osztálya szolgál. (Kossuth u. 8., Sas u. 4.).

Debreceniek is résztvettek a nagyváradi Baross nagygyülésen

A Baross Szövetség vasárnap Nagyváradon nagygyülést tartott. A fővárosból **Ilovszky** János országos elnök vezetésével küldöttség jelent meg. József Ferenc főherceg nagy beszédet mondott, melyben ismertette a Szövetség célkitűzéseit és átadta a Baross Szövetség vándorstafétáját a nagyváradi szervezetnek, mint az idén legjobb eredményt elért Baross-testületnek.

Az ünnepségen Debrecenből dr **Balogh** Gyula örökös elnök vezetésével **Wurfer** Gyula társelnök, **Kovács János** igazgató, a Női Tábor részéről Szacsvay Jánosné és **Kovács** Magda vettek részt.

Letartóztattak egy leánycsábitó volt színészt

A budapesti rendőrség letartóztatta Gerold Guidó 28 éves elzüllött színészt, akit már többször büntettek meg. Egy zenekarvezető tett feljelentést a szélhámos ellen, aki Morelli Gino, gazdag olasz ügyvédnek adta ki magát a családnál, kérőként jelentkezett és megszöktette a leányt. Az éjszaka már elfogták a megtartott szállodaellenőrzés során. A házasságszédelgő családos ember. Húsz feljelentés futott be ellene, mert egyházaktól és ügyvédektől jótékonycélra pénzt csalt ki.

Nem gond
a ruházkodás, mert
Téli kabátot
Átmeneti kabátot
Sport öltönyt
Fiú ruhákat
jó minőségben, olcsó szabott árban árusitunk
Grünfeld
úriszabóság
Kistemplom mellett

GYÁSZROVAT

Kósa Irénke 22 éves, temetése kedden két órakor lesz a díszteremből ,református szertartással. Csurka temetkezés rendezésében.

Fábián József egyetemi szerelő 24 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 3 órakor lesz a 2 A ravatalozóteremből, ugyanaznap átszállított kisleánya hamvai mellé. Gyászolják felesége, testvérei, anyósa, sógorai, sógornői, unokaöccsei, unokahugai és a rokonság. Lakás: Bujdosó u. 17. Gebauer-cég rendezi.

Csendes Lajos temetése kedden 4 órakor lesz a hármas ravatalozó teremből. Lakás: Hoszszúpályi. Gebauer-cég rendezi.

Taraba Vilmosné Dedinszky Matild 32 éves korában elhunyt. Temetése Hódmezővásárhelyről való hazaszállítás után szerdán délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozó termeből, ref. szertartás szerint. Elhunytban özv. sassi Szabó Lajosné nevelt leányát gyászolja. Lakás: Hadházi u. 23. Dankó temetkezés.

K. Nagy Emőke Ilona 2 hónapos korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó teréből. ref. szertartás szerint. Lakás Büdszentmihály. Dankó temetkezési vállalat.

Özv. Pető Gáborné Fekete Julianna temetése kedden három órakor lesz a hármas teremből, református szertartással. Lakás: Pesti u. 4. Csurka temetkezés rendezésében.

Özv. Basa Zoltánné Juhász Mária 37 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemetői 2 A) ravatalozójából, római katolikus szertartással. Lakás: Nyil u. 13. sz. Pusztai temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett férjem és édesapánk ravatalánál megjelenésükkel fájdalmunkban osztoztak, ezúton mondunk hálás köszönetet. Özv. Urbanovits Miksáné és családja.

Köszönetnyilvánítás. Drága jó férjem, szerető testvérünk Kovács József elhunyta alkalmából kifejezett részvétért, ravatalára küldött koszorúkért, virágokért, a Horhy Dalkörnek szép énekléséért, ezúton mond köszönetet özv. Kovács Józsefné gyermekeivel, a Kovács-testvérek.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, ismerőseinknek — kik felejthetetlen növérünk Bagi Róza elhunytával ért nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára virágot, koszorút helyeztek, valamint a dohánygyári munkatársainak ezúton mondunk köszönetet. Gyászoló család.

— Púpos holttest a Dunában. A csepeli vámmentes kikötő közelében egy 30 év körüli púpos férfi holttestét vetette partra a Duna. Két-három hete lehetett a vízben valószínűleg öngyilkos lett.

— Dudás Miklós hajdúdorogi püspök szombaton Makón a magyar görög katolikusság ősi fészkében tett látogatást.

— Debreceni ember terve szerint országszerte napközi otthonokat állítanak fel a nagy gyárakban. Az Egyesült Női Tábort megbízták azzal, hogy a gyárakban, különösen pedig a hadiüzemekben foglalkoztatott munkásanyák gyermekei számára az egész ország területén bölcsődéket és napközi otthonokat szervezzenek. Ezt a gondolatot Blattner Béla debreceni városi tisztviselő egy esztendei előtanulmány után vetette fel és egészen bizonyos, hogy a gyárakban az új szociális intézmény kitűnően be fog válni.

Jóminőségű női és gyermek
kötött áru
valamint kész fehérnemű
olcsón beszerezhető
Takács Gizella
Péterfia u. 15. sz. keresztépület.

A sokkal jobb debreceni tornászokat lepontozták Budapesten

A végig vezető Debrecen válogatott ellen 0.4 ponttal győztesnek hozták ki Budapest csapatát — Tóth Lajos az egyéni verseny győztese

A debreceni tornászválogatott tartalékosan is szépen szerepelt a MOTESz hatodik Budapest—Debrecen tornaviadalán, melyet Budapesten rendeztek és melyen érdemtelenül 335.5:335.1 arányban Budapestet hozták ki győztesnek a pontozók. A mérkőzés csaknem félórás késéssel kezdődött, mert a budapestiek nem voltak együtt.

A korláton a debreceniek sokkal jobbak mozogtak. Tóth és Mogyoróssy magasan a mezőny fölé nőtt. A korlátversenyben Debrecen 55.9, Budapest 54.4 pontot kapott. Egyénileg 1—2. Tóth és Mogyoróssy 9.9—9.9, 3. Sántha 9.7, 4. Pataki 9.6 ponttal.

Nyújtón Tóth ragyogóan szerepelt és gyönyörű sinfogásos óriás körével 10 pontot szerzett. Mogyoróssyt viszont nagyon lepontozták. A nyújtóversenyben Debrecen 55.5, Budapest 55 pontot szerzett. Az egyéni versenyben Debrecen 1. Tóth 10 p., 2. Sántha 9.8 p., 3. Pataki 9.7 p., 4. Börtsök és Mogyoróssy 9.6—9.6 pont.

Lólengésben is Tóth a legjobb, 9.6 pontot ér el. 2. Sántha 9.4 ponttal, 3. Börtsök 9.3 ponttal. Ezen a szeren 54.1—54.1 arányban egyformán végzett a két tornászválogatott.

Szünet után működésbe léptek a budapesti pontozók. Gyűrűben már Budapestet 56.4, Debrecent 56 pontra hozták ki. Egyénileg 1. Börtsök 9.9 pont, 2. Tóth és Pataki 9.8—9.8 pont, 4. Sántha és Mogyoróssy 9.7—9.7 ponttal.

Műszabadgyakorlatban aztán Hajdú, Tóth és Mogyoróssy remek gyakorlatai még a zsűrit is legyőzték és itt kénytelenek voltak Debrecent 57.6-ra pontozni Budapest 57.2 arányával szemben. Egyénileg 1. Hajdú, Tóth és Pataki 9.9, 4. Sántha 9.8.

Ekkor már Debrecen két tiszta ponttal vezetett és ezt mindenki behozhatatlannak tartotta. A lóugrásban azonban a pontozók minden sportszerűséget megcsúfolva, a lehetetlent is megcsinálták és ha csak 0.4 ponttal is, de győztesnek hozták ki Budapestet. Lóugrásban Budapestnek 58.5, Debrecennek 56 pontot adtak. Ennek megfelelően az egyéni versenyben 1. Pataki, Kemény és Sántha 9.9, 4. Tóth 9.8 ponttal.

A végeredmény: Budapest 335.5, Debrecen 335.1 pont.

Egyéni verseny3: 1. Tóth (D) 59, 2. Sántha (B) 58.3, 3. Pataki (B) 58.1, 4. Mogyoróssy (D) 57.3, 5. Börtsök (B) 57, 6. Hajdú (D) 55.6, 7. Balla Tibor (D) és Vermes (D) 54.1—54.1, 9. Baranyai József (B) 53.8, 10. Vig (B) 53.6, 11. Schmidtbauer (B) 53.4, 12. Réti (D) 52.4, 13. Kemény (B) 52.2, 14. Papp Béla (D) 51.9 pont.

Schmidt Gyula (Debrecen): Ennyivel nem voltunk rosszabbak lóugrásban! Ezért nem érdemes tornásznak lenni!

— Az utolsó versenyszámig két és fél ponttal vezető debrecenieket az utolsó versenyszámban a budapesti tornászoknak „bírói segédlettel" sikerült úgy megverni, hogy nemcsak a két és fél pont különbséget hozták be, hanem még 0.4 pont előnyt is tudtak szerezni. Valóban a budapesti pontozó bíróknak sikerült a VI. Budapest—Debrecen városok közötti tornaviadalt megnyerni. Az izgalmakban bővelkedő verseny után mindkét város képviselői arra a meggyőződésre jutottak, hogy a jövőben a két város viadalával kapcsolatban feltétlenül szükséges, hogy a semleges pontozó bíró külföldi szakember legyen.

Kerek György előadása a magyar tehetségmentésről a tanítók Gönczy Egyesületében

A mai magyar élet egyik legfontosabb problémájáról, a magyar tehetségmentésről tartottak értékes előadást a tanítók Gönczy egyesületének hétfői összejövetelén

Ráthonyi Lajos igazgató megnyitó szavai után *Kerek* György vezetésével egy eredeti magyar népdalt tanultak meg a tanítók, majd *Ráthonyi* Lajos röviden méltatta a magyar tehetségkutatás rendkívüli jelentőségét.

Az előadást *Kerek* György tartotta meg. Szólott arról, hogy sajnos, a multban a magyar tehetségmentésről nem lehetett beszélni.

Ma már eljutottunk odáig, hogy tervszerűen is megindult a tehetségmentési munka. *Szükségünk van minden tehetséges magyar emberre s minden tehetséges magyar gyermeknek meg kell fognunk a kezét, hogy talentumait jó irányban kamatoztassa és ő is egyik alapvető munkása legyen annak az épülő és szebb és jobb magyar életnek, melynek küszöbén állunk. Nagy szükség van arra, hogy VIII. elemit elvégzett tehetséges gyermekeknek módjukban álljon a tovább tanulás.* A népiskolában a kiválasztás munkáját legjobban a tanító végezheti el, mert ő ismeri a gyermeket.

Kerek György ezután részletesen ismertette a tehetségmentés jelenlegi módszerét s hozzáfüzte ezekhez egyéni tapaszatlatait is. Eddig már több gyermeket sikerült elindítania a felfelé haladás útján. Az egyik gyermek például gyönyörűen tudott énekelni. Egyszerű borbélymester fia volt, de tanítója állandóan szemmeltartotta. Ma egyik legkiválóbb rádióénekesünk.

A sok oldalról megvilágított, élvezetes előadáshoz hozzászóltak: *Bódi* Szeréna, *Futó* Zoltán, *Németh* Albert, *Molnár* János, *Borköles* Sándor, *Törőné Korpássy* Mária.

— Dr Bátori József a „kitűnőek iskolájáról" és a nemzeti nevelésről tart előadást a Piarista Diákszövetség első összejövetelén november 12-én, csütörtökön este fél 9 órakor a Gambrinus különtermében. A Piarista Diákszövetség ezidén, a kegyestanítórend hazai megtelepedésének 300. jubileumi évében különösen magasszínvonalú előadásokat biztosított összejöveteleire.

— Esküvő. Kedves esküvő folyt le vasárnap délelőtt a Kistemplomban. Berzéki Sándor fényképészmester leánya Kató és Szöllössy Ferenc banktisztviselő esküdtek örök hűséget egymásnak. A templom szebbnél szebb fehér virággal volt feldíszítve az ünnepélyes alkalomra, az úrasztalát gyönyörű, kétszázéves terítő borította. Az esküvőn meg jelent a kereskedelmi iskola igazgatónője: dr Versényi Klára, a tanári kar tagjai, akik előtt még csak ez év júniusában tette le az érettségit Berzéki Kató. A Reviziós Leánykör is megjelent. A menyasszony részéről Szombathy Groskó Lajos dr orvos, a vőlegény részéről vitéz Debreceni Lajos címfestőmester voltak a tanuk. A fiatal párhoz Uray Sándor egyházkerületi főjegyző intézett nagyon szép beszédet, — majd átnyujtotta nekik az egyház ajándékát, a Bibliát. A bájos menyasszonyt és vőlegényét ezután a rokonok, ismerősök és jó barátok szerencsekívánatokkal halmozták el. A fiatal pár Budaperte utazott nászútra.

Mindenfelé elismerést arattak a debreceni lányok, akik az Egyesült Női Tábor gondozónői voltak

Az Egyesült Női Tábor Debrecenben kiképzett gondozónői országszerte nagyon szép eredménnyel végezték munkájukat. Sok helyről jönnek értékes elismerő levelek. Igy többek között dr. *Kászonfalvi Veress* Jenőné, a dési Erdélyi Gyermekek Otthon munkabizottságának vezetője írja a következőket a debreceni gondozónőkről:

»A gyermekeket nagy szeretettel kezelték. Magyarul alig beszélő kicsinyek pár hét után magyar verseket szavaltak. A vezetőnők mintaképe az Apagynagyfaluban szolgálatot teljesített *Sas* Margit vezetőnő. (1942-ben a Dócziban szerzett tanítónői oklevelet.) Tudatában vagyok annak, — hangzik tovább a levél, — hogy nehéz úttörő munkát végeztünk itt mindnyájan a magyarmentés érdekében. Igaz hálával adózunk az Egyesült Női Tábornak óriási segítségükért.«

Ezek a lelkes gondozónők, akik debreceni iskolákban jártak, azt a kérelmet intézték az Egyesült Női Táborhoz, tegye lehetővé számukra szellemi továbbképzésüket mind a szórvány, mind a nyári napközi otthonok tekintetében. Koppányi Olga egyetemi bölcsészhallgatónő vezetésével egyelőre 30-as csoportokban a közel jövőben meg is indul az öthónapos továbbképző tanfolyam előreláthatólag a Hargitaváralja székely község fennhatósága alatt.

— Az Iparoskörben ma este 7 órai kezdettel Csócsits Lajos, a Debreceni Sakkör főtitkára sakk szimultánt tart, melyen érdeklődőket is szivesen látnak. A kör házi bajnoki versenye befejeződött. A verseny részletes méltatására még visszatérünk.

— Óriási gépet alkottak szikes talajjavítására. A gép 70 tonna súlyú, hernyó talpakon mozog, percenként 1.70—2 méter utat tesz meg. Öt méter hosszú talajvágó késekkel ellátott csöve van. Ez a cső a talajba fúródik, a mélyből felhozza a meszes talajmentesítésre alkalmas földet, — amelyet rendkivül érdekes szerkezettel mindkét oldalra tíz méternyi távolságban egyenletesen szétszór. Egy évi munkával az óriási gép szerkezetét a magyar talajra is átalakították. A gépet a földmivelésügyi miniszter jelenlétében Füzesgyarmaton mutatták be a szakértőknek, vitéz Márky Barna állspán szikes földjén.

Révai lexikon
20 kötet alkalmi ára
290·— P.
Szép könyveket, könyvtárakat állandóan magas áron vesz
Grünmann Sándor
könyvkereskedő
Piac u. 53.

SPORT

Gólzáporral búcsúzott az őszi idénytől a DVSC

DVSC—Kolozsvári Bástya 12:1 (6:0). A DVSC javuló játékkal, hatalmas gólaránnyal győzte le a Kolozsvári Bástyát, mely néhány veszélyes lefutáson kívül úgyszólván a egész mérkőzésen beszorult a saját térfelére. Az óriási fölény során a vasutasok támadósora félidőnként hat-hat gólt rugva könnyedén érte el az eredményt és a kapott egyetlen gól is nagy játékvezetői elnézés folytán négyméteres lesből keletkezett. A gólok közül Szabó ötöt, Szilágyi négyet, Sidlik kettőt, Serfőző egyet rugott.

A DVSC kapujában Kaposinak kevés dolga volt de azt klasszisra való fölénnyel látta el. Volt az első félidőben egy csukaugrással védett labdája, mely hatalmas tapsot kapott. A három hátvéd fölényesen verte vissza a szórványos kolozsvári támadásokat helyenként túl fölényesen... Igy is megállapítható, hogy Csokai és Papp nincs igazi formájában. A fedezetsor legjobbja Mester, utána Zilahy következik, míg Tisza kitűnő mezőnymunkája mellett úgylátszik sohasem tanul meg passzolni. Legtöbb labdája ellenfélhez jut. A támadósor belsőhármasában Szabó és Szilágyi versenyre keltek egymással lendületben, gólképességben, Serfőző erősen elmaradt tőlük. A két szélső jól játszott, Sidliknek több szerencséje volt a lövésekkel. A K. Bástyában Megyeri kitünő játékos, az egyetlen, bár nagy lesről lött gólt is ő szerezte. Kenyeffy játékvezető általában jól működött, csak a kolozsvári gólnál hibázott.

Az NB II. Mátyás-csoportjában a B. Törekvés 3:2-re legyőzte a K. MÁV csapatát, míg a MPMTE—MSE marosvásárhelyi rangadót nagy meglepetésre az MPMTE nyerte 2:1-re.

Az NB I-ben a Kispest 2:1-re legyőzte a Vasast. Nagyvárad—Ujpest 1:1, Törekvés—Haladás 3:2, Szeged—Gamma 1:0, Ujvidék—Szolnok 3:2, SalBTC—DiMÁVAG 6:1, Csepel—Kolozsvár 3:1, az Elektromos—Ferencváros mérkőzés 3:2 állásnál a közönség tüntetése miatt félbeszakadt. Az NB I. állása:

1. Nagyvárad	11	40:12	18
2. Vasas	11	29:17	16
3. Csepel	11	43:27	15
4. Ujvidék	12	28:26	15
5. Szolnok	11	36:19	14
6. Ferencváros*	11	35:25	13
7. SalBTC	11	32:28	13
8. Gamma	11	30:23	12
9. Ujpest	11	27:28	12
10. DiMÁVAG	11	23:29	12
11. Kispest	11	19:28	7
12. Haladás	11	19:38	7
13. Törekvés	11	14:31	7
14. Elektromos*	12	19:24	6
15. Szeged	11	17:46	6
16. Kolozsvár	11	20:31	5

* Az Elektromos—Ferencváros mérkőzést 3:2-ős eredménnyel számítottuk be.

Szerdán a törökök ellen készülő magyar válogatott edzést tart. Valószínűleg Vécsey lesz a kapus, Marosvári vagy Zsengellér a jobbösszekötő, Sipos a jobbszélső, egyébként változatlanul a svájciak elleni csapat játszik.

Az amatőrbajnokságban a DVSC II. újra magára talált csapata 14:0 arányban győzte le a Derecskei MOVE-t. Szücs I. 5, Szücs II. 3, Kopjári 2, Bihari 2, Matolcsy és Kálmán 1—1 góljával. Feltünt a mérkőzésen Sarkady nagyszerű játékvezetése és minden tekintetben kifogástalanul működött közre Bocskai partjelző. — D. Villanygyár—DMTE 4:1 (2:1). Góllövők: Hernádi 2, Barré, Vékony, ill. Reichl II. A DMTE főleg kapusa gyenge védése miatt szenvedett vereséget. Jól vezette a mérkőzést Karsay.

5 pont előnnyel áll a Mátyás-csoport első helyén a DVSC

A DVSC befejezte az őszi fordulót és mivel riválisa az MSE újabb vereséget szenvedett, előnye öt pontra növekedett. A második helyy valószínűleg gólarányon dől el, az NSE—CSAK mérkőzésen a Marosvásárhelyi SE és Nagybányai SE között. A táblázat állása:

1. DVSC	8	46:12	15
2. Marosvásárh. SE	8	29:21	10
3. Sz. MÁV	8	23:21	8
4. Nagybányai SE	7	20:21	8
5. Bástya	8	19:28	8
6. Kol. MÁV	8	17:22	7
7. B. Törekvés	8	17:22	6
8. MPMTE	8	15:23	4
9. Csabai AK	7	11:27	4

A DEAC szép játékkal 4:3 arányban győzte le a kitünően küzdő, de balszerencsés D Húsost. Góllövők: Szily 2, Bucsina 2 illetve Beluch, Soltészky, Deák. Karcagi LE—PMÁV I. 2:2. Ifj. bajnokságért a Nyilastelepi Törekvés 19:1-re győzte le az Egyetértést.

Lemondott Gidófalvy Pál az MLSz elnöke

Az Országos Sport Központ november 9-én a következő nyilatkozatot intézte a Magyar Labdarugók Szövetsége elnökségéhez:

Dr. *Gidófalvy* Pál november 7-én a MLSz országos elnöki ülésén a szövetségben viselt tisztségéről lemondott. A lemondás alapján az ifjúság országos vezetője, a társadalmi, sport- és testnevelés vezetője és az OSK vezetőjének meghallgatása után dr *Gidófalvy* Pált a MLSz elnöki és ügyvezető elnöke tisztsége, valamint a nemzeti sportbizottságban viselt tagsága alól felmentette.

Az OSK tudomásul vette a szövetség elnökének azt a határozatát, amellyel a szövetség ügyeinek vitelére ideiglenesen dr. László András országos alelnököt kérte fel. Az elnöki és ügyvezető elnöki tisztség betöltéséről később történik intézkedés, ezért a szövetség november 22-ére tervezett rendkívüli közgyűlésnek megtartását az OSK folyamatba tett vizsgálatának befejezése előtt jelen rendelkezésével nem engedélyezi. Dr. *Misángyi* Ottó sk (MTI)

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Városi Takarék- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1942 év február és március hónapban elzálogosított, — illetve 1942 év augusztus és szeptember hónapban lejárt 1730 számtól 5089 számig arany, 3144 számtól 9016 számig egyéb ingó, továbbá 27146, 33432, 1050, 390 zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbíttattak, 1942. november 26-án délután 3 órakor a záloghász helyiségében elárvereztetnek.

Az ezidőszerint árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető.

Hosszabbítások az árverés előtt legalább két nappal eszközlendők.

Debrecen, 1942 november 9.

Az igazgatóság.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálocsy legrégibb nyomozóirodája országosan ismert Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 371 11. 9

Gálocsy legrégibb nyomozóirodája országosan ismert. Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 672 12. 9

LEVELEZÉS

Szórakozó partnert keres magas, szőke fiatal leány. „30—60" jeligére kiadóba. 690

ALKALMAZÁST nyer férfi

Könyvelő hosszabb áruüzleti gyakorlattal felvételik. „Mérlegképes" jeligére. 1859 vv.

Mindenes férfi szikvízüzembe letelepülnek — azonnal felvételik. — Szappanos-utca 18. 707

Napszámosokat felveszünk. Városi nyomda, Böszörményi-út 6. 700

Egy fiatal fodrászsegéd felvételik. Szent Anna 14. 726

Cipészmunkások felvételnek. Wiener cipőüzem, Debrecen, Halvan-u. 7. 1943

Jómunkás fodrászsegéd állandó munkára felvételik, lehet nő is. Fehérvári, Széchenyi-u. 57. 1946

Úrifodrászsegéd, fiatal, jómunkás felvételik. — Úri Kaszinó, fodrásznál. 1948

Egy cipészsegéd vegyes munkára felvételik. Simonffy-utca 34. 715

Villamosszakmában jártas urat vagy hölgyet azonnal felveszek. Mayer mérnök, Batthyány-u. 5. 1950

Szabósághoz erős kézimunkást felvesz állandó munkára Gregor püspöki palota. 699

November 15-ére kocsist felveszek bentkosztra vagy anélkül. Ocskay 13/a. 698

Csaposnak ügyes fiatalember felveszek. Petőfi-tér három. 686

Egy kisméretű tűzhely eladó. Kígyó-u. 40. 688

Pékségbe egy kifutó — azonnal felvételik. — Boda sütőde, Nyilastelep. 670

Fiatal fodrászsegédet állandóra felvesz — Huszti fodrászat, Sámsoni-út 69. 671

ALKALMAZÁST nyer nő

Irodai munkálatokban jártas tisztviselőnő ajánlatait kérjük „Perfekt" jeligére. 1858 vv.

Jómunkás hölgyfodrász kisasszonyt felveszek. Soltész, Nap-u. 27. 1938

Munkásnőket felvesz a Debreceni Műkőgyár Rt., Fürdő-utca 2. 1942

Gyakorlott varróleányt felveszek. Női divatszalon, Piac-u. 49. I. em. 729

Masamód segédleány felvételik. Séllyei, Piac-utca 61. 731

Megbízható nőt keresek kis gyermek sétáltatásához. Napi 3 óra. Cím a kiadóban. 718

Varrólányokat felveszek. Klein szalon, Széchenyi-u. 8. 714

Fehérneműs segédlányt és kézimunkában ügyes fiatal leányt állandóra alkalmazok. „Styl", József kir. h. u. 7. 722

Tanuló- és kézileányok azonnal felvételnek. — Kolber Olga, Batthyány utca 15. 677

ALKALMAZÁST keres nő

Mosni, vasalni, takarítani házhoz megyek TóTh Ilonka, Csokonai-u. 15. Utcai pince. 696

Zsidó úrileány gyakorlattal egy gyermek mellé elhelyezkedne. Kizárólag „Úricsaládnál" jeligére a kiadóhivatalban. 665

Okl. ápolónő ajánlkozik privát beteghez. — Cím: Szoboszlai Margit, Nyilastelep, Márton Kálmán 68. 664

Egy jó családból való fiatal nő elhelyezkedne úriházhoz, hol családtagnak tekintenék, vidékre is. Cím a kiadóban. 430

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Tanyára megbízható mindenes főzőnő azonnalra felvételik. Cím a kiadóban. 256

Bejáró takarítónőt délelőttre felveszek. Piac-utca 43. III. lépcső, házfelügyelőnél. 708

Gyermekszerető fiatal mindenes 15-ére felvételik. Kiss úridivat és úriszabóság, Alföldi palota. 704

Jól főző bejárónőt keresek jó bizonyítványnyal. Rákóczi 20. 1937

Bejárónő felvételik. — Török Bálint 2. 725

Megbízható, mindenes leány felvételik. Bíró, Bethlen-u. 36. 1941

Jómunkás hölgyfodrász kisasszonyt felveszek. Soltész, Nap-u. 27. 1938

Munkásnőket felvesz a Debreceni Műkőgyár Rt., Fürdő-utca 2. 1942

Jól főző bejárónőt keresek jó bizonyítványnyal. Rákóczi 20. 1937

Bejárónő felvételik. — Török Bálint 2. 725

Megbízható, mindenes leány felvételik. Bíró, Bethlen-u. 36. 1941

Jól főző mindenest keresek Erdélybe. Rényi Andorné Miklós-u. 4. 716

Kiszolgálóleány és mindenes bejárónő étkezd be azonnal felvételik. Kávézó, Szent Anna 2. 719

Bejáróleányt felveszek Rákóczi huszonhárom, első ajtó. 720

Bejárónő egész napra felvételik. Batthyány-u. 1. Vendéglő. 712

Mindenes szakácsnő jó bizonyítvánnyal tizenötödikére felveszek. Jelentkezés házfelügyelőnél öttől hétig Csapó 19. 697

Bejáró ügyes takarítónő felvételik. Pannónia szálló, Ferenc József-út 42. 691

Állandó, megbízható bejárónő felvételik. — Vass zsáküzlet, Piac-u 6. 693

Bejárónőt egész napra felveszek Bujdosó-utca 34. Kocsma. 681

Mindenes bejárónőt reggel 7-től délután 4 óráig azonnal vagy nov. 15-re felveszek. Szent Anna-u. 48. Keresztépület. 675

Mindenes szobaleányt tanyára keresek. Érdeklődni dr Bakondi-nénál DMKE. Bocskai-tér 1. II. emelet 10—11 között. 668

Bejáró takarítónő — azonnalra felvételik. Sántha cukrászda. 670

AJÁNLAT

Cianozlasson, vizsgáltasson Kissel, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. 86 11. 15

Drapériás függönyöket hosszú rojttal 25 P-től, valódi klöpli csipkeszövet, impriméanyagokat, Rothermere 21. 8 12. 1

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei-u. 8. 1737 1. 19

Törött gramofonlemezért 2 pengőt fizetek. Villanykörtecsere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Harcoló és sebesült honvédeinknek ajánlj meg Nemzeti Könyvtár füzetet.

A Bajtársi Szolgálat megkeres.

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2 sz telefon: 12-32. 124 12 2.

Ékszerkészítés, javítás, — fogaranyat, ékszert vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan 2. 299 1. 8

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón, gyorsan elkészíti, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1978 11. 21

Kabátokat csináltasson fordíttasson „Margónál" csinos alakítások 30 pengőtől, Bethlen-u 29. 1937 12. 25

Legolcsóbban fest, tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 29. Keresztépület. 1900 vv

Szőrmebundákat olcsón készít, javít, alakít Kővári szűcsmester, püspöki palota. 1232 12. 22

Értékes vásznait biztos kézben dolgoztassa. — Varrás, hímzés, monogramozás felelősséggel Favorit, Csapó 24. 125 2. 5

Használt szőrmebundák megvételét, eladását vállalom. Kifakult szőrmebundáját újjáfesti Kővári szűcsmester, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 705

Anyaghiány miatt egyenruhák fordítását olcsón vállalom. Tegdes szabómester, Kálvin-tér 19. 650

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fränkl Piac-u. 73. 984 12. 10

Tört aranyat, ezüstöt, brilliánst magas árban veszek. Takács Sándorné, Piac 66. 393 1. 9

Keresek 26—27-es fehér vagy barna jó állapotban levő gyermek hócipőt. Címeket kiadóba kérem leadni. 229 vv

ÉLELMISZER, ITAL

Uradalmi téli álló fajalma nagyban, kicsinyben egész nap. Rákóczi 7. Pince. 1475 1. 28

OKTATÁS

Dr Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépíróiskolája. Batthányi u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-77. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

Angorakgyapjúnást tanítok, bérmunkát vállalok, fonalak, monogramhímzés. Magoss György-tér 28. 711

Középiskolások előkészítését, korrepetálását vállalom. Angol nyelvoktatást vállalok. Cím a kiadóban. 674

Korrepetálót keresek VIII. oszt. gimnáziumi mellé. Vasvári-utca 26. 669

HANGSZER

Zongorahangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok. Vargyos, Nap-u. 17. 522 1 3

Bécsben képesített zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein, Csokonai 17. Telefon: 38-41. 15 12. 4

Mogyoróssy hegedű, 12 évig kijátszott, eladó. Honvéd 8. 713

RÁDIÓ

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznél, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

BÚTOR

Antik hálóbútor eladó Értekezni Piac 22. ház felügyelő 397 vv.

Minek a fényes kirakat amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletemben. Brilliné Piac 71., udvarban. 476 12 30

Antik szekrény, garnitúra könyvszekrény, modern háló, ebédlő, konyha, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1505 3 16

Eladó jutányos áron alighasznált modern sötét félháló, konyhaasztal, hokedlik, komót, libatoll és pehely dunna és párnatok. — Csillag-utca 31. 69?

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

Jófergalmú vendéglő a központban azonnal átadó. Cím a kiadóban. 703

Jól bevezetett fodrászüzlet úri, nőire felszerelve eladó. Cím a kiadóban. 1947

LAKÁST KERES

Azonnali beköltözésre keresek 2 szoba, esetleg fürdőszobás lakást. Hegedűs Pál, Miklós-utca 10. 395

Idősebb asszonynál vagy házasparnál keresek lakást albérletben. „Pontos fizető" jeligére. 1951

Egy fiatal házaspár vagongyárista szoba, konyhát keres november 15-re vagy december 1-re. Pár hónapi lakbért előre fizetek „Pontos fizető" jeligére. 691

Keresek tiszta udvarra nyíló kis szobát vagy pincét a belvárosban. Széchenyi 19. Fűzőüzem, emelet. 673

LAKÁSCSERE

Szoba, konyha, spájzos lakásomat központon elcserélném. Cím: Diószeginél, Rákóczi 5. 1952

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal egy csinos kisebb, esetleg egy szép nagy bútorozott szoba kiadó. Tudakozódás Piac 58., földszint, Pollák. 728

Bútorozott szoba több személy részére teljes ellátással kiadó. Péterfia 39. Étkezde 711

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Mester-u. 39. 678

Nagyon szépen bútorozott utcai szoba fürdőszobahasználattal azonnalra is kiadó. Honvéd utca 26. 667

Elegánsan bútorozott különbejáratú szoba — fürdőszoba használattal komoly úrnak, úrnőnek kiadó. Nagyerdő Bessenyei-utca 7. 663

VEGYES

Bélyeggyűjteményt, tömegbélyeget vásárolok, cserélek. — Magoss György-tér 6. (Délutánonként.) 1884

Teleltetésre aklos marhát vállalok. Jókai-u. 19. 730

Grafológusnő minden egyén kézírásából biztos analizist nyujt. — Széchenyi 43. 676

ELVESZETT

Szombat este az Apolló mozgóban az 5 órás előadás befejezésével ott felejtett fémnyeles női ernyő-elvivvőt kérem, szolgáltassa vissza Csemete-u. 9. szám alá. 702

Elveszett egy nagy farkaskutya, megtalálóját kérem, értesítsen. Eötvös-u. 9. 701

10 pengő jutalomban részesítem, aki Frank Pál elveszett kenyérjegyét Frank Imre céghez, Arany Bika behozza. 723

Elveszettem Hatvan-u. 47. szám alatt fél sötétkék keztyűt, megtalálót jutalomban részesítem. Bethlen 6. 683

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Jókarban levő szürke női télikabát eladó. — Megtekinthető délelőtt 10—12. Széchenyi 5. 724

Orosz csikó- és szilbunda eladó. Miklós-u. 4. Házfelügyelő. 717

Elveszet nyugtafüzet kis bőrtáskával. Megtalálónak értéktelen. Kérem átadni jutalom ellenében ruhatárban nagyállomás. 710

Fürfiruha eladó. Werbőczy-u. 14. II. em. 1. 695

Harminenyolcas női hócipő jó állapotban eladó, Molnár, Csapó-utca 30. 680

INGÓSÁG ELADÁS

Eladó nagy kovácsülő négykerekű kézi kocsi, vas kályha. Erzsébet-utca 28. 293

Egy asztaltűzhely és különböző használt bútordarabok olcsón eladók. Piac-u. 44. 727

Furnérlemezből készült pénztárfülke eladó. Péterfia 42—44. Házmester. 732

Eladó külföldi kávésabrosz szalvétával, horgolt gyapjúkendő, szépirodalmi könyvek, kétszárnyú vászonfüggöny. Teleki 42. 687

Öntöttvaskályhák, prémgallérok eladók. Miklós-u. 8. Utcai lakás. 685

Takaréktűzhelyek, nagy, kétsütős, majolikás, egyszerűbbek is kaphatók. Kozma, Csapó 41. 681

GAZD. ESZKÖZÖK

Járgányhajtásos darálót keresek, lehetőleg Rapidot. Cím a kiadóban. 1530 vv.

GAZD. TERMÉNYEK

Ungváry József ceglédi faiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magastörzsű köszméte nagy választékban. Garai 5. 238 12. 7

Szőlővessző, gyökeres, minden fajta saját telepemről olcsón. Barna 10. 709

ELADÓ HÁZ

Ház elaló sürgősen 513 négyszögöl kerttel, ... her van. Lónyai 26. 1944

Sarokház, Meszena 2, forgalmas helyen eladó. Értekezni Timár 31. Szőkénél. Közvetítőt díjazok. 689 12. 19

Eladó családi kertes ház két szoba, üvegezett veranda, hozzátartozóival, szőlő, gyümölcsös, 900 négyszögöl telek. Töhötöm-u. 52. Ár: 12.600. Érdeklődni Nagy Lajos MÁV nyug., Hajdúsámson. 682

ELADÓ HÁZHELY

HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt az állomás közelében 600 négyszögöl. Szurmay-utca 1. sz. alatt, a fürdőtől nem messze 425 négyszögöl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszló, Rákóczi-u, 74. 1675 vv.

Eladó házhelyek, szőlők, gyümölcsösök a repülőtérrel szemben. Kerekes-telep, Szávay Gyula-utcán 200, 300 négyszögöles vagy nagyobb tételekben. Értekezhetni dr Hódy Béla ügyvéd irodájában, Széchenyi-u. 1. Telefon: 17-80. 195

ELADÓ FÖLD

15 kat. hold príma fekete föld Hajdúszoboszlón a Déli-Tilalmas dülőben eladó. Közvetítő díjazok. Cím a kiadóban. 228 vv.

Kertészkedésre nagyon alkalmas háromezer négyszögöl terjedelmű köntösgáti sor 7. számú ingatlan háromszobásra alakítható cserépfedelű épülettel, bőséges vízű villanyhúzásra szerelhető téglakúttal eladó. Értekezhetni tulajdonossal, Kossuth-utca 63. 441

5 és ½ hold fekete föld eladó. Értekezni Bethlen-u. 76. 706 11. 15

ELADÓ ÁLLATOK

Mangalica süldők maximális árban eladók. — Honvédtemető utca 6 1835 vv

Javított nagy fajta libák, hízlalásra alkalmasak, eladók, Honvédtemető-utca 6. 218 vv.

Fajbak, jól fejlett, 1½ éves, eladó, Hajdúszoboszló, Tóth Miklós Rákóczi-út 80. 200

Eladó egy másféléves javított sertés. Horlobágy-u. 3. 1945

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY